TÖB-DER

TÖB - DER YÖNETİM KURULU TOPLANDI

ÇOK ÖNEMLİ BİR DUYURU

TÖB-DER YÖNETİM KURULU ÜYELERİNE,
TÖB-DER BÖLGE TEMSİLCİLERİNE
TÖB-DER ŞUBE BAŞKANLARINA,

TÖB-DER Yönetim Kurulu ve Bölge Temsilcileri 18 Ocak 1975 günü toplanıp çalışmalarını aralıksız olarak 23 Ocak 1975 akşamına dek sürdürmüştür. 6 gün aralıksız süren toplantıların ağırlık noktasını; sürekli olarak artan hayat pahalılığı karşısında öğretmenlerin ve emeği ile geçinme durumunda olan tüm çalışanların içine düşürüldüğü geçim bunaltısı, örgüt içi sorunlarla ekonomik - demokratik sorunlar ve faşizan baskılar teşkil etmiştir.

Öğretmen kitlesinin ekonomik - demokratik haklarının yılmaz savunucusu ve takipçisi ve öğretmenlerimizin tek ve en güçlü temsilcisi TÖB-DER'in, önümüzdeki dönem çalışma ilkeleri ve seminer konuları saptandı. Ayrıca, ekonomik - demokratik mücadele biçiminin etkinliği, grev ve toplu sözleşme hakları bulunan bir baskı grubu oluşturmakla olasılık kazanacağı, bu nedenle grevli toplu sözleşmeli sendikal haklarımızın alınması için etkin bir biçimde mücadele etmenin demokratik girişim ve eylemlerimizin başında geldiği ortak görüşüne ulaşılmıştır.

Yönetim Kurulumuz, hayat pahalılığının karşısında yaşam koşullarımızın düzeltilmesini, özlük sorunlarımızın ve toplu sözleşmeli, grevli sendikal haklarımızın alınmasındaki isteklerimizi, bu yoldaki mücadele kararlılığımızı kamuoyuna duyurmak ve faşizan baskıları protesto etmek amacıyla 15 Şubat 1975 Cumartesi günü saat 14.00'de 67 ilimizde kapalı salon toplantıları ve 16 Şubat 1975 Pazar günü saat 13.00'de İstanbul ve İzmir İl merkezlerinde birer sessiz yürüyüş yapılmasına karar verdi.

Bu eylemlerin başarılı geçebilmesi ve amacına ulaşabilmesi için aşağıdaki çalışmaların titizlikle yürütülmesinde kesin gereksinme vardır. Bu duyurumuzu alır almaz en etkin bir biçimde aşağıdaki konular üzerinde çalışmaya başlamanız başarımızın en önemli güvencesinden birisi olacaktır.

1 — Toplantı için yetkili makamlar önündeki yasal girişimleri zamanında ve eksiksiz olarak mutlaka yapın.

2 — Üye olsun olmasın tüm öğretmenlerimizin ve halkımızın toplantıya katılmaları için geniş bir duyuru yapın. İlinizdeki tüm şubelerimize mektupla, telgrafla, telefonla veya temsilciler göndererek haber ulaştırın.

3 — Toplantı için ilinizdeki sinema salonları dahil en geniş salonu tutmaya çalışın ve tutun. Giderleriniz için ilinizdeki diğer şubelerle dayanışma ve yardımlaşmayı sağlayın.

4 — Çalışmalarınızı Yönetim Kurulu ve Bölge temsilcisi üyelerimizle birlikte yürütün.

5 — Toplantımızın amacından tüm demokratik kuruluşları haberdar edin, onların da toplantımıza katılmalarını sağlayın.

(Devamı sayfa 30'da)

başyazı

Siyasal Partiler ve TÖB - DER

Örgüt olarak yerimiz, ve diğer demokratik örgütlerle ilişkilerimizin ele alınmasında yarar görüldü. TÖB-DER'in Türkiye'deki yeri, demokratik kuruluşlar ve siyasal partiler karşısındaki tavrı aşağıda olduğu gibi saptandı.

Çağımız emperyalizme ve yerli ortaklarına karşı bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadeleleri çağıdır. Ezilen halkların bağımsızlık mücadelesi, uluslararası tekelci kapitalizmi ve onun her türlü yansımasını giderek geriletmektedir. Emperyalizm her geçen gün dünya halklarından darbeler yemektedir. Ülkemiz de emperyalizmin etkisi altında geri kalmış bir ülkedir. İşçiler, yoksul ve orta köylüler, öğretmenler kısacası dar gelirli halkımız emperyalizmin ve yerli ortaklarının tahakküm, baskı ve sömürüsünün etkisi altındadırlar.

Bizler dünyamızda ve ülkemizde olup bitenleri öğrenmek, sorunlara kapalı kalmamak zorundayız. Dünyamız ve yurdumuzla ilgili sorunlara eğilmemiz bunla-

(Devamı sayfa 31'de)

TÖB — DER İKİNCİ DÖNEM BÖLGE SEMİNERLERİ

1 — 18-23 Ocak 1975 günlerinde yapılan Yönetim Kurulu III. olağan toplantısında alınan karar gereğince düzenlenen II. dönem bölge seminerleri 22 Şubat 1975 günü başlayıp, 20 Mayıs 1975 günü sona erecektir.

2 — Seminerlerin günleri, yerleri ve genel merkezden katılacak görevliler aşağıdadır.

3 — Seminerlerde bu dönem işlenecek konular:

a) Devrimci, demokratik, merkeziyetçi meslek kuruluşlarının nitelikleri ve işlevleri.

b) Öğretmenlerin ekonomik ve demokratik sorunları - SENDİKALAŞMA

c) Eğitim ve meslek sorunlarımız (Halkla ilişkiler)

4 — Seminerlerde sunulacak bildirilerin sayısı az ve kısa olacaktır. Bildirilerin günümüz sorunları ile ilgili, somut konuları içermesi ve anlaşılır bir dille hazırlanması esas alınacaktır.

5 — Seminerlerimiz herkese açıktır. Tüm öğretmenlerin, halkın, üyelerimizin katılması için titizlik gösterilecektir.

6 — Seminerlerle ilgili her türlü hazırlığın eksiksiz yapılmasında bölge temsilcilerimizin, şube yöneticisi ve üyelerimizin gerekli titizliği göstermelerini önemle rica ederz.

TÖB-DER
MERKEZ YÜRÜTME KURULU

	Yeri	Genel Merkez Görevlisi
22 Şubat	Muğla	Cemil Çakır-Fevzi Çimen
22 Şubat	Bergama	İlhan Alkan
22 Şubat	Terme	Sabri Keskin
23 Şubat	Nazilli	Cemil Çakır-Fevzi Çimen
23 Şubat	Alaşehir	Avni Aytan
8 Mart	Sinop	Fevzi Çimen
8 Mart	Gölcük	Şaban Sezen-Celal Yıldız
8 Mart	Biga	Burhanettin Biber
9 Mart	Tarsus	Binali Seferoğlu-İlhan Alkan
9 Mart	Ödemiş	Sabri Keskin
9 Mart	Kadıköy	Avni Aytan
22 Mart	Diyarbakır	Fevzi Çimen-Mustafa Düzgün
22 Mart	Kavak	Cemil Çakır-Ömer Aydın
22 Mart	Edirne	Avni Aytan-Muzaffer Şener
22 Mart	Tunceli	İlhan Alkan-Celal Yıldız
23 Mart	Yozgat	Ali Bozkurt-Burhanettin Biber
23 Mart	Elazığ	Fevzi Çimen-Mustafa Düzgün
23 Mart	Akhisar	Binali Seferoğlu-Erdal Çalı
5 Nisan	Kütahya	Ali Bozkurt-İsmet Yalçınkaya
5 Nisan	Sivas	İlhan Alkan-Mustafa Düzgün
5 Nisan	Gaziantep	Fevzi Çimen-Celal Yıldız
6 Nisan	Mardin	Şaban Sezen-Avni Aytan
6 Nisan	İskenderun	Binali Seferoğlu-Sabri Keskin
6 Nisan	Urfa	Fevzi Çimen-İsmet Yalçınkaya
19 Nisan	Eskişehir	Cemil Çakır-Erdal Çalı
19 Nisan	Siirt	Burhanettin Biber-Muzaffer Şener
19 Nisan	Artvin	Avni Aytan
19 Nisan	Trabzon	İlhan Alkan-İsmet Yalçınkaya
20 Nisan	Bitlis	Fevzi Çimen
20 Nisan	Kastamonu	Şaban Sezen-Muzaffer Şener
20 Nisan	Ordu	Sabri Keskin
20 Nisan	Van	Ali Bozkurt
3 Mayıs	Malatya	Ali Bozkurt
3 Mayıs	Yenice	Sabri Keskin
3 Mayıs	Erbaa	Burhanettin Biber
3 Mayıs	Söke	Cemil Çakır
4 Mayıs	Adıyaman	Şaban Sezen-Binali Seferoğlu
4 Mayıs	Kahramanmaraş	Şaban Sezen-Binali Seferoğlu
11 Mayıs	Kayseri	Burhanettin Biber
17 Mayıs	Kars	Şaban Sezen-Avni Aytan
18 Mayıs	Erzurum	Binali Seferoğlu-Cemil Çakır
20 Mayıs	Çankırı	Ali Bozkurt

Not : SEMİNERLERİN TÜMÜNE GENEL MERKEZDEN İKİ KİŞİNİN KATILMASINA ÇALIŞILACAKTIR.

SENDİKA HAKKINI ALMAK İÇİN GÖREV BAŞINA

Hayat pahalılığı çalışanların her kesimini özellikle sabit gelirlileri olanca gücüyle etkisi altına aldı. Her geçen gün maaşımızın alım gücü azalmaktadır. Örneğin; yeni göreve başlıyan bir öğretmen 1 yıl önce bir çift ayakkabı almak için 4 gün, 1 kg. tereyağı almak için 1 gün, 1 kat elbise yaptırabilmek için 1 ay çalışmak zorunda idi. Oysa bugün aynı parayla 1 çift ayakkabı alabilmek için 7 gün, 1 kg. tereyağı alabilmek için 2 gün, 1 kat elbise yaptırabilmek için 1,5 ay çalışmak zorundadır. Bu örnekleri daha da genişletirsek sabit gelirlilerin nasıl giderek yoksulluğa itildiği daha açık seçik ortaya çıkar.

Artan hayat pahalılığı karşısında daha önceki yaşama çizgisini korurken bunun da üstünde bu koşulların iyileştirilmesi yolunda mücadele kaçınılmazdır. Ekonomik isteklerimiz bunu sağlamak içindir. Yan ödeme, katsayı sistemi gibi uyutucu, yüksek maaşlı kesimin işine yarayacak önlemler değil, bizi hayat pahalılığının olumsuz etkilerinden koruyacak ekonomik isteklerimiz dikkate alınmalıdır. Bu 225 bin öğretmenin isteğidir. Biz artık uyutucu, aldatıcı önlemlerle avutulamayız. Biz, bize insanca yaşama olanağı sağlıyacak bir ücret sisteminin kesinlikle savunucusuyuz.

Çalışanlar ekonomik ve demokratik mücadelelerini örgütleri aracılığıyla sürdürür. Bu örgütler sendikalardır. Grev hakkı, toplu sözleşme hakkı olan, SENDIKALARDIR. Oysa pahalılığın gerçek sorumlusu yerli ve yabancı parababaları, çalışanların örgütlenerek ekonomik-demokratik mücadelelerini yürütmelerini hiç de hoş karşılamazlar. Güçleri yettiğinde bunların grevlerini yasaklar, örgütlenme haklarını kısıtlarlar. Çalışanların bu mücadelesini «Dernekçilik sınırları içine »hapsetmeye çalışırlar.

Çalışanlar, ekonomik-demokratik mücadele için en iyi örgütlenme biçiminin SENDİKAL örgütlenme olduğu bilincindedirler. Egemen güçlerin yasaklamalarına karşı demokratik mücadele zamanıdır.

Hayat pahalılığına karşı,
İnsanca yaşama koşullarına ulaşmak için,
Baskıları göğüslemek için
SENDİKAL ÖRGÜTLENME HAKLARINI ALACAĞIZ.
TÜM ÖĞRETMENLER!
SENDİKA HAKKI İÇİN GÖREV BAŞINA!

GENEL BAŞKANIMIZIN YENİ ORTAMA DEMECİ

Faşist komandolar İstanbul'da öğrenci Kerim Yaman'ı kurşunlamışlardır. Giderek devrimcilerin şehit listesine bir isim daha eklenmiş, faşist sürülerinin günah haneleri bir isim daha kabarmıştır.

Bu olaylar faşist Hitler Almanyasında ve faşist Mussolini İtalyasında olanların aynısıdır. Provalar aynı metotlarla yapılmaktadır. Tüm ilerici basının yazdığı gibi saldırılar tek merkezden yönetilmektedir.

Ülkemiz adım adım 12 Mart faşizmine doğru itilmek istenmektedir. Her yerde öğretmenlere öğrencilere ve işçilere saldırmanın başka anlamı olamaz.

Güvenlik kuvvetleri 12 Mart öncesinde olduğu gibi herkesin gözü önünde işlenen cinayetlerin her nedense katillerini bulamamaktadır.

Ama halkımız asıl suçluları ve onların arkasındakileri açık seçik sezebilmektedir.

Faşist komando çeteleri ulumalarla ülkemizi anarşinin içine itmek istemektedirler. Devrimcilerin daha ne kadar sabredecekleri kestirilemez.

Bu insanlık düşmanı, ülke düşmanı faşist çetelerin ve onların iplerini tutanların önleri alınmalıdır. Herkesçe bilinen ihanet yuvaları temizlenmeli, katiller bulunmalı ve halka teşhir edilerek cezaları verilmelidir. Bunu yapmıyanlar sorumluluktan kurtulamıyacaklardır.

Biz devrimci öğretmenlerin 80 bin üyeli örgütü TÖB-DER olarak 15 Şubat 1975 günü 67 ilde pahalılık ve faşizan baskıları protesto için kapalı salon toplantıları, 16 Şubat Pazar günü de İstanbul ve İzmir'de sessiz yürüyüş yaparak ilgilileri uyaracağız.

Bütün bunlardan sonra da uyanmayanlar olup bitenlerin sorumluluğunu taşımalıdırlar.

haberler

MALATYA'DA FAŞİST BASKILAR VE SALDIRILAR

İşçilerin grev, toplu sözleşme ve referandum gibi demokratik istekleri işveren-polis-komando işbirliği ile baskı altına alınırken, artan hayat pahalılığı karşısında köylülerin ürünlerine taban fiyatı istemi uyutulurken, tüm demokratik güçler üzerinde baskı ve yıldırma hareketleri sürdürülürken yurtsever ilerici öğretmenlere ve onların örgütü TÖB-DER'e karşı da baskı ve yıldırma hareketleri yoğunluk kazanmıştır. Malatya ili ve çevresindeki üyelerimize ve örgütümüze yönelik baskı ve saldırıları şöyle sıralayabiliriz:

a — Pötürge'de öğretmenlere saldırıldı, suçlular serbest bırakılırken örgütümüz üyeleri tutuklandı.

b — Arapkir'de bir gurup faşist taslağı TÖB-DER Şubesine, Şube Başkanına ve üyelerine saldırdı.

c — Akçadağ'da bir kaç kez ilerici ortaokul öğretmenlerine saldırıldı. Öğretmenler sokak ortasında faşistler tarafından dövüldü.

ç — Doğanşehir TÖB-DER Başkanı saldırıya uğradı.

d — Hekimhan'da Lise faşistler tarafından basılarak «solcu öğretmenlerin listesini bize verin, onların burada işi yoktur» diyerek, yurtsever öğretmenleri tehdit etmişlerdir.

e — Malatya Atatürk Lisesinin ilerici öğretmenlerine saldırılar düzenlenmiştir.

f — Malatya Mustafa Kemal İlköğretmen Okulu ve Eğitim Enstitüsünde ilerici ve toplumcu kitap ve dergilerin okunması, taşınması yasaklanmış, okuyan öğrencilere okul idaresince baskı yapılmıştır.

g — Malatya Mustafa Kemal İlköğretmen Okulu meslek dersleri öğretmeni İbrahim Akkoç'a bir gurup öğrenci saldırmış, yakalanan suçluları emniyet bir suçlu olarak değil de, görevini yerine getiren insanlar olarak karşılamıştır. Şubemizin bu konuda valiliğe başvurması da ilgisizlikle karşılanmıştır.

h — Atatürk Lisesinde öğrencilikle ilgisi olmayan ve faşist bir örgüte mensup olduğu saptanan kişi görevli öğretmen ve ğrenciye saldırmış, okul müdürü tarafından emniyet görevlilerine teslim edilmiştir.

DİYARBAKIR YÜKSEK ÖĞRENİM YURDUNDA FAŞİST TERTİPLER

Diyarbakır Yüksek Öğrenim Yurt Müdürü, aldığımız tel haberine göre yönetmeliklerin kendisine sağladığı yetkileri aşarak, bazı saldırgan faşistleri yurda kaydetmekte ve bunlara devrimci öğrencileri dövdürmekte, bıçaklatmaktadır. Devrimci öğrencileri yurttan uzaklaştırmayı amaçlıyan bu müdür, 20.1.1975 günü eğitim enstitüsü öğrencisi Muharrem Şen'i yurt kantininde dövdürmüş, daha sonra bıçakla kovalatmıştır. Şen'i döven öğrenci gurubu aynı gün yine eğitim enstitüsü öğrencilerinden Fikret Balkacı'yı minübüsten indirerek sopalarla dövüp kaçmışlardır.

Yurt müdürünün desteğinde saldırganlıklarını sürdüren aynı kişiler 22.1.1975 günü saat 16.30'da yurt binası bekleme salonunda TIP Fakültesi 2. sınıf öğrencisi Orhan Öztürk'e saldırarak ve ağır şekilde karnından yaralıyarak kaçmışlardır.

Sürüp giden olaylara karşın olayları yaratanların hala daha kollarını sallıyarak dolaştıklarını da tel haberinden öğreniyoruz.

MERSİN ŞUBEMİZİN ÇALIŞMALARI

Mersin şubemizin örgüt içi eğitim çalışmaları aralıksız sürmektedir. Bir yandan tiyatrolar getirterek yurt sorunlarının iletişimini sağlarken diğer yandan seminerler, konferanslar ve kitap tanıtma toplantıları düzenlemiştir. Şubemiz kısa sürede «AZİZNAME», «ŞİLİDE AV», «SALOZUN MAVALI» ve «KARA DÜZEN» oyunlarını Mersin halkına sunmuştur.

Her yerde halkımıza hizmet etmeyi amaç edinen TÖB-DER şubelerinin bu çalışmaları egemenler tarafından engellenmek istenmekte, baskı ve yıldırma tedbirlerine başvurulmaktadır. Mersin şubemizin de giderek çevrede etkinliğini artırması şimşekleri üzerine çekmeye yetmiştir. Bu şubemizin lokali son olarak C. Savcılığının kararı ile aranmış ve bu arada lokalde bulunan kişilerin de üstü aranmıştır. Arama sırasında şubemiz kitaplığında bulunan Aydınlık dergileri alınmış ve Adana Devlet Güvenlik Mahkemesine sevkedilmiştir.

Ne Mersin ilimizde ve ne de Türkiye'nin hiçbir yerinde öğretmenler kitap, dergi gazete okumaktan alıkonamıyacaklar ve öğrendiklerini halkımıza öğretmelerine hiç kimse engel olamıyacaktır.

KAVAK ŞUBEMİZİN ÇALIŞMALARI

Kavak şubemiz son genel kurullarını takiben örgütlenme çalışmalarını hızlandırmış, üye sayılarını bu çalışmalar sonunda iki katına çıkarmışlardır. Örgüt içi eğitim çalışmalarına da başlıyan şubemiz; öğretmen sorunlarının kavratılması, lokal çalışmalarının düzene konması, köy öğretmenleri ile ilişkileri güçlendirmek için bölge temsilciliklerinin kurulması, diğer şubelerle ilişkilerin güçlendirilmesi, şube kitaplığının kurulup geliştirilmesi, tiyatro çalışmalarının yapılması için ön hazırlık çalışmalarına geçmiştir.

Şubelerimizin Çalışmaları

SAMANDAĞ HALKI VE ÖĞRETMENLERİ LİSE MÜDÜRLERİNİ KENDİLERİ SEÇİYOR

Müdürlük kadrosu boş olan Samandağ lisesi'ne yeni bir müdür atanmadan önce, lise öğretmenleri «kendi yöneticilerimizi kendimiz seçelim» diyerek bir müdür adayı seçmişlerdir.

Bütün öğretmenler, üyemiz Bogos Silahlı'nın okula müdür olmasını istemişler bu taleplerini bir tutanakla tesbit etmişlerdir.

Yöneticilerin öğretmenler tarafından seçilmesi öğrenciler ve halk tarafından da desteklenmiş 600 öğrenci velisi öğretmenlerin bu seçimini desteklediklerini bir imza kampanyasıyla açıklamışlardır. Açılan imza kampanyasına katılanlar yöneticlerin öğretmenler tarafından seçilmesini çok halkı ve yararlı olacağını bunu demokratik bir ilke olarak benimsediklerini söylemişlerdir.

TÖB-DER olarak bizde yöneticilerin öğretmenler tarafından seçilmesini istiyoruz. Okul müdürlerinin öğretmen, öğrenci ve velilerle işbirliği halinde çalışabilmesinin temel şartlarından biri, bu uygulamanın yerleşmesidir.

Samandağ lisesi müdürlüğüne öğretmenlerin seçtiği aday atanmalıdır.

KÜRE ŞUBEMİZİN SEMİNER ÇALIŞMALARI

Küre şubemiz 5/1/1975 günü örgütlenme, kapitalist baskıların eğitimdeki rolü, öğretmen halk ilişkilerini kapsıyan bir seminer çalışması düzenlemiştir. Seminer çalışmasına çevre şubelerden üyelerimiz, köylüler ve ilçedeki maden işçileri de katılmıştır.

Örgütlenme ve eğitim sorunlarının yanında yurt ve dünya sorunlarına da yer verilen toplantıda bir konuşma yapan Kastamonu Milli Eğitim Müdürü İbrahim Çetin örgütlenmenin gereği üzerinde durarak, örgütlenmenin yasal bir hak olduğunu ve öğretmenin örgütlenmesinde idarecilerin en azından tarafsız davranmaları gerektiğini vurgulamıştır.

Halk arasında büyük bir memnunluk yaratan ve ilgi ile izlenen toplantıda devrimci türküler söylenmiş ve şiirler okunmuştur.

MALATYA ŞUBEMİZ ÖĞRENCİLER İÇİN PARASIZ KURSLAR AÇTI

Malatya şubemiz 70 kişilik bir öğretmen kadrosu ile öğrenciler için parasız kurslar açmıştır. Eğitimimizin eleyici niteliği nedeniyle öğrencilerin ve öğrenci velilerinin her yıl içine düştüğü maddî ve manevî bunalımı azaltmayı amaçlayan bu kurslara 3000 civarında öğrenci katılmıştır. Kursun yakacak ve tebeşir gereksinmelerini de şubemiz karşılamaktadır.

SAMSUN ŞUBEMİZİN ÇALIŞMALARI

Samsun şubemiz, örgütlenme ve örgüt içi eğitim çalışmalarına hız vermiştir. Örgüt içi eğitim çalışmaları konusunda hazırlanan dizi seminerler 1 Şubattan 10 Mayısa dek sürecektir. Şubemizin bu seminer çalışmaları için seçtiği konular şunlardır: Rehberlik ve Değerlendirme, Faşizm nedir, Ahlâk nedir? Okullardaki ahlâk dersleri, Toplum biçimleri, Osmanlı Toplum Yapısı, Öğretmenlerin Özlük Sorunları, Eğitim Düzenimiz, Köy Enstitüleri, Toplumumuzda emperyalist etkiler, Geçmişten günümüze öğretmen örgütleri, Öğretmen halk ilişkileri.

BESNİ ŞUBEMİZİN ENGELLENEN ÇALIŞMALARI

1) Şubemiz üyeleri yaz tatilinde Haşmet Zeybek'in IRGAT adlı oyununu hazırlamıştı:

a) Hazırlanan bu oyunun Besni'de oynanması için 26/8/1974 günü izin istendi, ancak İlçemiz Kaymakamı Şükrü Samur tarafından güvenlik yönünden sakıncalıdır denerek reddedildi. (Sözlü olarak da «Bu mevsim pamuk toplama zamanıdır, bu tür oyunları oynatamayız, köylünün karnı bizden tok, yaşayışı bizden daha iyi, siz bunu bilmiyorsunuz, öğretmen bu eseri okurmu bunun içinde komünist kelimesi geçiyor, bu eserin içi ahlâksız sözlerle dolu, bunu ancak ahlâksız kişiler okur, eser sol bir yayındır, bu eseri oynatamayız. Başbakanın fikir özgürlüğü tanıması beni ilgilendirmez, ben oynatmıyorum beni istediğiniz yere şikâyet ediniz.» diyerek oyuna izin için giden arkadaşları dairesinden kovmuştur.

b) 16/12/1974 günü Aşık İhsani ve topluluğu konseri için izin istediğimizde yine aynı kaymakam tarafından güvenlik yönünden sakıncalıdır denerek izin verilmemiştir.

c) 30/12/1974 günü yine IRGAT oyunu için izin isteğimiz «Güvenlik yönünden sakıncalıdır» gerekçesiyle ikinci kez reddedildi.

ç) 2/1/1975 günü Aşık Mahsuni'nin vereceği konsere yine aynı kaymakam tarafından izin verilmedi. Sözlü olarak da «Zeki Müren ve Emel Sayın'ın konserleri gibi geceler tertipleyin, biletlerini ben satayım» demiştir.

2 — İlçemiz Karagüveç köyü öğretmenlerinden Mustafa Göğüş:

a) 16 Ekim 1974 günü saat 22.45 sıralarında evi taşlanarak camları kırılmıştır. Atılan taşlar ve cam parçaları yatağın üstüne yığılmıştır.

b) Kurban bayramı tatilinde evinin kapısı kırılarak içeri girilmiş 10 adet kitabı alınıp «Lenin'in piçi bu köyden S........ ol git, yoksa biz seni göndermesini biliriz.» şeklinde bir tehdit yazısı bırakılmıştır.

c) Bu olaylar üzerine kaymakamlığa yaptığı yazılı müracaatta kaymakam: «Sen zaten öğretmenlik yapamazsın» diyerek jandarma komutanlığına havale etmişse de bu zamana kadar hiç bir takibat yapılmamıştır.

3 — Adıyaman TÖB-DER Şubesi izinli olarak yayınladığı «HALKIMIZA» adlı bildirisinden bir miktar da şubemize göndermişti. Bu bildiriyi 25/12/1974 günü Besni'de şubemiz saymanı Mehmet Tekinel dağıttı. İhbar üzerine:

a) 31/12/1974 günü emniyette ifadesi alındı.

b) 6/1/1975 günü savcılığa sevkedildi. İfadesi alınmadı.

c) 7/1/1975 günü Devlet Güvenlik Mahkemesine sevki için Adıyaman'a götürüldü. Fakat aynı gün Adıyaman Savcılığınca serbest bırakıldı.

TİREBOLU ŞUBEMİZİN ÇALIŞMALARI

Şubemiz, 5 Ocak 1975 günü; «Bu Düzen Baştan Başa» adlı yapıtı oynatmıştır.

Oyunu öğretmenler ve geniş bir halk topluluğu ilgiyle izlemiş, şubemizin bu örnek girişimi öğretmenler ve özellikle de dargelirli vatandaşlarımız üzerinde çok olumlu bir etki yapmıştır.

ADİLCEVAZ ŞUBEMİZE SALDIRI

20 Aralık 1974 günü Adilcevaz şubemizin camları kasıtlı olarak kırılmış, 11 Ocak 1975 günü de şubemizin 4 m. yükseklikte bulunan tabelası sökülerek götürülmüştür. Şubemiz, yapılan saldırıları ilgililere iletmiştir.

MEHMET KAPTAN'IN EVİ SOYULDU, KİTAPLIĞINDA BULUNAN KİTAPLAR PARÇALANDI

Manisa şubemiz üyesi Aşağı Çobanisa İlkokulu Müdürü Mehmet Kaptan'ın evi bilinmiyen kişilerce soyulmuştur. Evden halı, radyo, kilim v.b eşyalarla para çalan kişiler öğretmenin kitaplığında bulunan kitapları parçalıyarak bir kısmını da yakmışlardır.

YERKÖY'DE ÜYELERİMİZE BASKI

14/1/1975 tarihinde Yerköy Lisesinde meydana gelen öğrenci olaylarıyla birlikte TÖB-DER'li öğretmenlere de baskılar artmıştır.

Faşist saldırganların yetkililerce de desteklendiğini belirten şubemiz, lise öğretmenlerinden ve üyemiz olan Mustafa Çetinkaya, Hüseyin Zengin, Erdoğan Şentürk, Necdet Akça, Dağıştan Kaplan arkadaşlarımızın baskı altında tutulduğunu bildirmiştir.

Ayrıca İlçe ve İl yetkililerinin meydana gelen olaylardan sonra açıkça yan tuttuğu, saldırganları koruduğu belirtilmektedir.

Ahmet Kırbaş'ı Kaybettik

Değerli üyemiz ilköğretim müfettişi Ahmet Kırbaş'ı kaybettik. Üyemizin aramızdan zamansız ayrılması bizleri büyük bir kedere boğdu.

Üyemiz; 1931 yılında Gölhisar Yusufca köyünde doğdu. Aynı köy ilkokulunu bitirdikten sonra Gönen Köy Enstitüsüne girdi. 1951 yılında Köy Enstitüsünü bitiren üyemiz 4 yıl ilkokul öğretmenliği yaptıktan sonra Balıkesir Eğitim Enstitüsüne girdi. Bu okulu bitiren Ahmet Kırbaş İlköğretim müfettişliği hayatına başladı. Hakkari ve Kars illerindeki görevinden sonra Aydın iline atanan arkadaşımız 8 yıldır, Nazilli çevresi okullarında çalışmış, TÖS'ün kuruluşundan beri TÖS'de ve TÖB-DER'de etkin şekilde çalışmıştır.

Üyemiz teftişe gittiği Karacasu ilçesinin Dereköy ilkokulunun dersliğinde kalp yetersizliğinden 9 Ocak 1975 Perşembe günü aramızdan ayrılmıştır.

Arkadaşımızın kederli ailesine başsağlığı dileriz.

3000 ÖĞRETMEN, USULSÜZ SINAV VE BAKANLIĞI PROTESTO ETTİ

Milli Eğitim Bakanlığı'nın 15 Ocakta Eğitim Enstitülerine alınacak öğretmenler için açtığı sınav öğretmenler tarafından kınanmıştır.

Soruların açık olarak getirildiği sınav büyük bir kayıtsızlık örneği olmuş, kimlik kontrolü yapılmamış, bir kişinin yerine bir başkasının sınava girmesini engelleyecek hiç bir tetbir alınmamıştır.

Sınavdan sonra Gazi Eğitim Enstitüsünde toplanan öğretmenler burada 3000 kişinin katıldığı büyük bir forum yapmışlardır.

Forumda konuşan öğretmenler ve TÖB-DER temsilcileri soruların muğlak ve gerici-ırkçı, ayrıca Bakanlığın geçen sınavda sınav sonuçlarına uymadığını, kazananlar atanmadığı halde hiç sınava girmiyenlerden atamalar yapıldığını belirtmişler, «Atanabilmek için gerici olmak koşulu aranmamalı, tek ölçü sınav sonuçları olmalıdır» demişlerdir.

İLHAN GÜRSOY'U KAYBETTİK

Gördes şubemiz üyelerinden ve 5 Ocak 1975 günü Ankara'da bulunan İlhan Gürsoy'u gaz zehirlenmesi nedeniyle kaybettik.

Ailesine, yakınlarına ve tüm arkadaşlarına başsağlığı dileriz.

Ortaokul birinci ve ikinci sınıf öğrencileri için

FEN VE MATEMATİK DERGİSİ

Şubat sayıları çıktı.

- FEN VE MATEMATİK DERGİSİ bir öğretmen kuruluşudur.
- FEN VE MATEMATİK DERGİSİ ortaokul birinci ve ikinci sınıf öğrencileri için ayrı ayrı yayınlanmakta, yıllık programa uygun olarak hazırlanıp bol şekil, örnek problemler ve yarışma sorularıyla zenginleştirilmektedir.
- Dergi 32 sayfa olup kapak çift renklidir.
- Yıllık abone on liradır. (Şubat, mart, nisan ve mayıs sayıları için)
- Kurucular: Mehmet Koç, Hülya Zağyapan, Gülseren Çalı, Abdullah Kaya, Çetin Turan, Nuri Hasanefendioğlu, Halil Kılıç, Sadettin Ekmekçi.
- Sınıflardan belli sayıda öğrenciye abone kaydeden öğretmenlere her ay karşılıksız olarak istediği kadar matematik testi gönderilmektedir.
- Adres: Fen ve Matematik Dergisi. Sümer Sokak, 5/5 Ankara

TÖB - DER'İN ÇALIŞMA İLKELERİ

A — TANIM :

TÖB - DER :

Devrimci, demokratik - merkeziyetçi bir meslek örgütüdür.

1 — DEVRİM :

Mevcut üretim biçiminin değiştirilmesi, daha ileri bir üretim biçimine geçiştir.

2 — DEMOKRATİK MERKEZİYETÇİLİK :

Tabandan yukarıya demokratik tırmanış, tavandan tabana merkezî yönlendirmedir.

3 — MESLEK ÖRGÜTÜ :

Öğretmenlerin demokratik, ekonomik, mesleki özlük mücadelesini içermesi bakımından meslek örgütüdür.

TÖB - DER, sömürülen sınıf ve tabakaların emperyalizme ve yerli ortaklarına karşı bağımsızlık ve demokrasi mücadeleleri yanında yer alır.

B — İLKELERİMİZ :

1 — TÖB - DER devrimcidir, ama devrimin stratejisini saptamak durumunda değildir. Bu görev işçi sınıfının öz örgütünün görevidir.

2 — TÖB - DER ülkemizde varolan ya da doğabilecek olan devrimci gruplarla organik bağ kuramaz ve bu gruplardan birinin örgüte egemen olmasına karşıdır.

3 — Örgütün asıl görüşü. yetkili organların bildiri, demeç... vb. açıklamalarıyla kamuoyuna açıklanır.

4 — Örgütün yayın organlarında belli görüşler imzalı ya da imzasız yazılarla, karşı görüşler eleştirilerek ve bunlara karşı çıkılarak egemen kılınmaya çalışılamaz ve salt bir görüşün savunucusu amacı ile yazı yazılamaz.

5 — Başyazılar, mutlaka Merkez Yürütme Kurulundan geçirilir. Başyazıların dışındaki imzalı yazılardan, örgütün yetkili organlarına karşı birinci derecede yazı işleri müdürü ve yazı kurulu sorumludur.

6 — Yürütme ve Yönetim Kurulu üyelerinin hiçbiri örgüt adına demeç veremezler. Demeçler yetkili organın görüşleri alınarak verilir.

7 — Yürütme Kurulunda kararlar oybirliği ya da oyçokluğuyla alınır. Karar defterine işlenir. Her karar kurulu bağlar. Kurul üyeleri kesinlikle kararlara uyar, savunur ve karar doğrultusunda çalışır. Kararlar alınırken tartışılıp konuşularak oylanır. Eleştiriler devrimci tavırlar içinde yapılır.

8 — Örgütün işleyişinde eleştiri - özeleştiri, örgüt içi eğitim ve örgüt disiplini esastır.

9 — Genel Merkezde örgüt disiplini, örgüt organlarının kararlarına uymakla, görevleri belirlenmiş üyelerin örgüt sorumluluğu içinde görevlerini eksiksiz yapmalarıyla sağlanır.

10 — Tabanın istek, öneri ve potansiyeli genel merkezce değerlendirilir ve tabana genel devrimci mücadele doğrultusunda en etkin yöntemler önerilir. Öğretmen kitlesi bu yolda yönlendirilir.

11 — Öğretmen kitlesinin çizgisine uygun düşen eylemler, niceliy ve nitelikçe büyümeyi, ileri boyutlara varmayı sağlar. Merkezin, kitlenin sesine kulak tıkaması, disiplinsizliklerin ve karışıklıkların doğmasına yol açan en önemli nedenlerden biridir.

11 — Öğretmen kitlesinin çizgisine uygun düşen eylemler, nicelik ve nitelikçe büyümeyi, ileri boyutlara varmayı sağlar. Merkezin, kitlenin sesine kulak tıkaması, disiplinsizliklerin ve karışıklıkların doğmasına yol açan en önemli nedenlerden biridir.

12 — Öğretmen kitlesi, demokratik haklarını kullanarak örgüt disiplini, örgüt tüzüğü, yönetmelikleri ve örgüt bütünlüğü esas alınmak kaydıyla merkezi eleştirir, doğru tavırlar almaya zorlar. Eleştiriler merkez organlarınca mutlaka değerlendirilir.

13 — Yönetici kadroda ve tabanda eleştiri - özeleştiri mekanizması pratikte canlı olarak uygulanır.

14 — Kitleye ekonomik ve demokratik hedeflerini açık seçik göstermeli, bunlar, antiemperyalist, antifaşist mücadeleyle birleştirilerek öğretmen kitlesi eyleme sokulmalıdır.

15 — Eylemsizlik ve kitle çizgisini kavrıyamamak bizi parçalamaya götürür.

16 — Antifaşist mücadele yasa ve tüzük çerçevesinde, demokratik kuruluşlarla yasal güç birliğine gidilir.

17 — Emperyalist ve faşist tezgâhlamalar ile bu yönde devrimcilere ve özelikle TÖB - DER'e yönelen baskılar karşısında Genel Merkez anında tavır alır.

18 — Merkez Yürütme ve Genel Kurulu kararlarının tüm şubeleri iliglendiren bölümlerinin bülten ya da bir yazıyla şubelere duyurulması yararlıdır.

19 — Sendikal hakların alınması konusunda örgüt tabanının istekleri değerlendirilerek kesin tavır takınmalı ve bunun gerçekleştirilmesi için biçimi Yönetim Kurulunca saptanarak, demokratik eylemlere geçilmesi zorunludur.

20 — Dünya öğretmen örgütleriyle ilişki ve organik bağ kurmak için yasal girişimlerde bulunulur.

21 — Örgüt organlarının, tüzük ve yönetmeliklerin Merkez Yürütme Kurulu üyelerine verdiği ya da yüklediği görevlerin eksiksiz olarak yerine getirilmesi gerekir. Görevinin bir kısmını ya da tamamını yerine getirmeyen kurul üyeleri yönetim kurulunca onur kuruluna sevkedilir.

22 — İlkeler örgüt yayın organında yayınlanır.

ARİFİYE İLKÖĞRETMEN OKULU MÜDÜRÜ HAKKINDA SORUŞTURMA AÇILDI

1974-1975 Ders yılında Arifiye İlköğretmen okuluna tayin edilen müdür Cavit Öztürk gelmesiyle birlikte devrimci düşünce ve bu düşünceye sahip olan öğrenci ve öğretmenler üzerindeki baskıyı yoğunlaştırmıştır. Okulda Cumhuriyet ve Milliyet gibi gazetelerin okunmasını yasaklıyan ve mutlaka Tercüman gazetesinin okunmasını isteyen müdür, Devrimci tiyatroları öğrencilerin izlemesini engellemekte, devrimci öğrencilerin zaman zaman sıralarını aramakta kitap, dergi ve mektuplarına elkoymaktadır.

Öğrencilerin Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğüne başvurmaları üzerine Arifiye İlköğretmen Okulu Müdürü Cavit Öztürk hakkında soruşturma açılmıştır.

Emperyalizm ve Türkiye

Rekabetçi aşamadan tekelci aşamaya geçen kapitalizm, günümüzde uluslararasılaşma sürecine girmiş ve kapitalist dünyaya bağlı bütün ülkeleri emperyalist-kapitalist sistemin halkaları durumuna getirmiştir.

Önceki dönemlerde emperyalistlerin sömürüleri genellikle geri bıraktırılmış ülkelerin hammaddelerine değerlerinin altında fiyatlarla el koymak ve kendi ülkelerinde ileri düzeydeki teknolojilerle ürettikleri malları değerlerinin çok üstünde fiyatlarla satmalarına dayanıyordu. Yani, emperyalizm DIŞSAL bir olgu idi ve ülke içindeki hakim sınıflarla bir işbirliği içerisindeydi. Bu dönemde emperyalizm gerek üretim kapasitesi ve teknolojisi, gerekse ulaştığı boyutlar itibariyle günümüzdeki düzeyde bir pazar sorunuyla karşı karşıya olmadığından geri bıraktırılmış ülkelerin sosyo ekonomik yapılarını değiştirmek için herhangi bir müdahaleye gerek duymamış ve hatta bu ülkelerde oluşmakta olan sanayileşmeleri de engellemiştir.

Genellikle ikinci dünya savaşından, özellikle de 1957-58 yıllarından sonra emperyalist-kapitalist sisteme bağlı azgelişmiş ülkelerde bir sanayileşme olgusu göze çarpmaktadır. Bu olgu 1960 sonrası Türkiye'sinde de görülmektedir. Bu yüzden günümüz Türkiye'sini doğru tahlil etmek ancak ülkemizin de bir parçasını oluşturduğu emperyalist-kapitalist dünyanın gelişimine kısaca bir göz atmak ve bu ilişkilerin ülkemize nasıl yansıdığını belirlemekle mümkündür.

Bilindiği üzere İkinci Dünya Savaşından sonra dünyadaki değişiklikler ekonomik ve politik alanlarda şu şekilde oldu: Bir taraftan teknolojik alandaki değişiklikler (atom enerjisi, elektronik sahasındaki gelişmeler vs.) üretimi mutlak olarak artırdı ve tekelci sermayenin uluslararasılaşması ile (çokuluslu tekeller olgusu) üretimde uluslararası bir işbölümü olgusu yaratırken diğer taraftan da dünyanın 1/3 ünün sosyalist bloka geçmesi ve azgelişmiş ülkelerdeki bağımsızlık hareketleri (emperyalizme karşı ekonomik tedbirler alınması, gümrük duvarlarının yükseltilmesi, bağımsızlık savaşları) pazarları daralttı. Bu dönemde yukarıdaki değişimlerden dolayı uluslararası tekelci sermayenin en büyük sorunu olarak pazar sorunu ortaya çıktı.

İkinci Dünya Savaşından en güçlü kapitalist ülke olarak çıkan ABD, sosyalizm denizinde bir ada olarak kalmamak için Batı Avrupa ve Japon ekonomilerine (Marshall yardımı vs.) yoluyla sızarak güçlendirdi. 1970'lere kadar kapitalist dünyanın jandarmalığını zorunlu olarak üstlendi. 1960 larda güçlenen AET ve Japon ekonomileri ABD pazarlarına sızmaya başladı. ABD'nin dünyadaki bağımsızlık hareketlerini bastırmak için yaptığı karşılıksız harcamalar ekonomisini sarsıntıya soktu ve ABD dış ticareti 1971 yılında 2,5 milyar dolar, 1972 yılında da 6,8 milyar dolar açık verdi. Dünya ticareti üzerindeki kesin hakimiyetini kaybetmeye başlıyan ABD emperyalist-kapitalist sistemin savunma masraflarının paylaşılması (NATO içindeki yeni düzenlemeler) ile karşılıksız giderlerini azaltmaya ve tüketim malları imâlinden daha ileri yatırım malları imâline kayan AET ve Japon ekonomilerini de kendi imal ettiği ileri bilim ve tekniği dayanan daha ileri yatırım mallarına muhtaç hale sokup emperyalist dünya üzerindeki hakimiyetini sağlamaya çalıştı.

Bu dönemde uluslararası tekelci sermaye (emperyalizm) en önemli sorunu olan pazar sorununu çözmek için azgelişmiş ülkelerin ekonomilerine uluslararası kurumlar ve çokuluslu tekeller vasıtası ile müdahale ederek kendine bağımlı bir gelişim oluşturdu. Çünkü, artık içine kapalı feodal ekonomi biçimleri uluslararası tekelci sermayenin günümüzdeki koşullarında çıkarına değildi. Bu yüzden de azgelişmiş ülkelerde kendi kontrollarında yetiştirdikleri ve kendileriyle bütünleştirdikleri yerli tekelci sermaye ile beraber yatırımlara giderek ülkenin bütün kesimlerini emperyalist-kapitalist ilişkilere açmaya başladılar. Bu tür pazar genişletilmesine yönelik çarpık sanayileşme bir yandan da bu ülkelerdeki, geri bıraktırılmışlığı mamul madde ithalatına ve sanayileşmemeye bağlayan radikal küçük burjuva akımlarının da pasifize edilmesine yaradı. Bu sanayileşmenin uluslararası tekelci sermayenin nasıl yararına işlediğini anlamak için ABD'nin Latin Amerika'da 1963-68 yılları arasında elde ettiği kâr ve yaptığı yatırımlara bakalım. Bu dönemde ABD şirketleri Latin Amerika'da 2 milyar dolar yatırım yapmış ve 7 milyar dolar kâr etmişlerdir. Yani, ABD şirketleri Latin Amerika'ya bir sermaye getirmemiş, aslında bu ülkelerin emekçi halklarının yarattığı 7 milyar dolarlık değeri ABD'ne transfer etmişlerdir. Ve bu yatırımların pazar dürtüsüyle mi yoksa azgelişmiş ülkelerin gerçek sanayileşmesi için mi yapıldıkları, niteliklerine bakılınca daha da belirginleşir. Yatırımlarda, sermayenin kârlılık oranının yüksek olduğu yerlerde sermaye birikimi hızlı ise pazar dürtüsü ikinci plânda, yok tersi ise birinci plânda demektir.

YATIRIM ALANI			YÜZDE ARTIŞ
Endüstri			338
Toplam yatırım			117
KARLILIK ORANI	1950	1958	1968
Endüstri	—	% 5,6	% 10,5
Toplam yatırım	% 12,4	%10,5	% 12,4

Endüstride kârlılık oranının düşük olmasına rağmen yatırımların toplam yatırımlardan üç misli daha hızlı artması pazar dürtüsünün birinci planda olduğunu gösterir.

Kısaca özetlersek, İkinci Dünya Savaşından sonra iktisadi ve politik alanlardaki değişikliklerin bir sonucu olarak emperyalizm az gelişmiş ülkelerde kendi kontrolu altında geliştirip kendisi ile bütünleştirdiği yerli tekelci sermaye ile birlikte uluslararası tekelci sermayenin evrensel plandaki çıkarları doğrultusunda bir çarpık sanayileşme yaratmışlar ve azgelişmiş ülkelerde bu kapitalist gelişimde belirleyici yönün uluslararası tekelci sermaye olmasından dolayı biz bu ilişkilere emperyalist-kapitalist ilişkiler diyoruz.

Şimdi bu ilişkilerin Türkiye'ye yansımasına bakalım. Önce uluslararası tekelci sermaye diyoruz: Ford,

Mobil Oil, Siemens, Unilever, Philips, Goodyear, Pirelli, Shell vs. yerli tekelci sermaye diyoruz: Türkiye Sınai Kalkınma Bankası, Türkiye İş Bankası, Yapı ve Kredi Bankası, Akbank, Hacı Ömer Holding, Koç Holding, Transtürk Holding, Eczacıbaşı Holding vs. bunların önde gelenleri.

Uluslararası tekelci sermaye ve yerli tekelci sermayenin bütünleşmesinden sözediyoruz. Bunun anlamı, uluslararası tekelci sermaye ile yerli tekelci sermayenin ortaklaşa yatırımına gitmeleri veya patent, lisans, hammadde, yarı mamul madde ve yatırım malı alın satımıyla birbirlerine bağlanmalarıdır. Yani yapılan üretimin karşılığını emperyalist sistemde bulmasıdır.

Şimdi de hemen hemen hergün kullandığımız bazı ürünlerin kimler tarafından üretildiğine bakalım:

JİLET — Perma-Sharp jiletleri Perma-Sharp Ltd. isimli ABD şirketi ile Kartal Çelik Eşya Ltd. ortaklığında (ABD şirketi sermayenin %50 sine sahiptir) Perma-Sharp Çelik San. A.Ş. tarafından üretilmektedir.

TRAŞ KREMİ — Gibbs traş kremini ise G. ve A. Baker Ltd. isimli merkezi Londra'da olan şirketin Türkiye şubesinin üretimi olduğunu görürsünüz.

Elektrikli traş makinaları ise genellikle parçaları ithal edilip Türkiye'de monte edilmektedir.

ALÜMİNYUM EŞYA — Alüminyum mutfak eşyalarını üreten fabrikaların kullandığı alüminyumu Nasaş Alüminyum San. ve Tic. A.Ş. denilen ve sermayesi International Finance Corparation denilen ve tüm emperyalist ülkelerin hissesinin bulunduğu Dünya Bankasına bağlı bir şirket, Amax Alüminium Com. Inc. isimli bir çokuluslu tekel ve yerli tekelci sermayenin güçlü direklerinden Türkiye Sınai Kalkınma Bankası tarafından sağlanmıştır.

LİKİT GAZLAR — Bu gazlar petrol ürünüdür ve Türkiye'nin petrol ihtiyacı (Mobil, Shell, BP vb.) gibi çokuluslu tekellerden sağlanır. Bu yolla bu şirketlerden değerlerinin çok üstünde fiyatlarla bu gazlar alınmaktadır. Bunları tüpleyen şirketlerden Ankara Gaz A.Ş., Aygaz, A.Ş., Bursa Gaz A.Ş. ve Mobilgaz A.Ş. birer Koç Holding kuruluşudur.

MARGARİN — Yağ üretimindeki en büyük tekeller sırasıyla Unılever İş. Tic. ve San Ltd. Şti., Unilever NV. Hollanda ve İngiliz Ortaklığı bir çokuluslu tekel ile Türkiye İş Bankası ortaklığıdır. Türkiye Yağ ve Mamulleri A.Ş. (Turyağ), Yapı ve Kredi Bankası ile Persil Gesellschaftmbh'nin ortaklığıdır.

BUZDOLABI — Ülkede yirmi çeşit buzdolabı üretilmektedir ve bu kadar çeşit buzdolabını sadece beş şirket üretmektedir. Arçelik A.Ş. (Arçelik, Hoover, Aygaz, Mobilgaz, İpragaz, Crosley markalarını) Profilo San. ve Tic. A.Ş. (AEG, Singer, Norge, Ambra, Evsan, Özaltın markalarını) Estaş Ev Cihazları San. ve Tic. A.Ş. (Philips, Siera, Rekormat ve Acarsoy markalarını) Ahmet Özcan (Prescold), Marla Tic. ve San Koll. Şti. (Elektrolüks markasını) üretmektedir.

ELEKTRİK AMPULÜ — Philips ampulü Türk Philipsin ürünü, General Elektrik ve Edison ampulleri General Elektrik Türk A.Ş. tarafından üretilmekte (hissedarları Türkiye İş Bankası, Koç Holding ve ABD'inden General Electiric Company) Tekfen ampullerini Tekfen Endüstri ve Tic. A.Ş. üretmekte, şirketin % 43 hissesi NV Philips Gloeilampenfamrieken adlı Alman şirketine aittir.

OTOMOBİL — Anadol'u üreten Otosan Otomobil Fab. A.Ş. Koç Holding'e bağlı bir kuruluştur ve Ford Motor Company'in ürünlerinin Türkiye'de montajını yapar. Murat otolarını Tofaş Türk Otomobil Fab. A.Ş. yapar. Hissedarları merkezi İtalya'da bulunan bir çokuluslu tekel olan İnternational Holding Fiat ve Makina Kimya Endüstrisi Kurumu, Koç Holding ve Türkiye İş Bankası'dır.

Bu örnekleri ocak, kibrit, plastik eşya, diş macunu, deterjan, radyo, çamaşır makinesi, televizyon, otobüs, minibüs, oto lastiği, dikiş makinası, ilaç, meşrubatlar, konut malzemesi ve hatta şekerleme sahalarına kadar çoğaltabiliriz. Bütün bu yukarıda saydığımız örneklerden de görüleceği üzere uluslararası tekelci sermaye ve yerli tekelci sermaye içiçe geçmiştir. Biz artık uluslararası tekelci sermaye ile yerli tekelci sermayenin bütünleştiğini söylerken kriter olarak sadece beraber yatırım yapmalarını almıyoruz. Asıl önemli olan bu yatırımların niteliğidir, neye hizmet ettiğidir. Bütün bu yatırımlar Türkiye'de sağlıklı bir sanayileşme doğrultusunda değil, ülkenin her tarafına emperyalist-kapitalist ilişkilerin yayılması ve her köşesinin pazar olarak açılmasıdır.

Bu dumansız bacasız fabrikaların kurulmasındaki amaç, emperyalist-kapitalist sistemin pazar sorununun çözümü içindir. Bu sanayileşmede nitelik belirleyici olan çokuluslu tekellerin evrensel plandaki kârının maksimuma çıkarılmasıdır. Montaj, taşaron ve dayanıksız tüketim malları sanayiinde görülen azgelişmiş ülkelerdeki gelişim, uluslararası tekelci sermaye ve onunla bütünleşen yerli tekelci sermayenin çıkarına olan çarpık bir pazar genişletilmesinden başka bir şey değildir. Bütünleşmeden kastımız artık uluslararası tekelci sermaye ile yerli tekelci sermayenin dar ulusal sınırlar içindeki çıkarlarının gözetilmesine yönelik bir işbirliği değil, uluslararası tekelci sermayenin evrensel plandaki karının maksimuma çıkarılması ve pazar genişletilmesine yönelik bütünleşmeleridir. Kısacası, dar bir işbirliği sözkonusu değil fakat işbirliğinden de öte bir bütünleşme mevcuttur. Yani, artık emperyalizm sadece dışsal bir olgu değil, aynı zamanda İÇSEL bir olgudur da.

Uluslararası tekelci sermaye ve kontrolunda geliştirerek kendisiyle bütünleştirdiği yerli tekelci sermayenin yatırımlarının amacı sadece ve sadece Türkiye'deki işçi sınıfının yarattığı artık değere el koymak değil, aynı zamanda tüm emekçi halkın yarattığı değere el koymaktır.

Bu yüzden, uluslararası tekelci sermaye (emperyalizm) ve onunla bütünleşen yerli tekelci sermayeyle halkımız arasındaki ÇELİŞKİ UZLAŞMAZdır.

Tüm İktisatçılar Birliği
Araştırma Bürosu

D Ü Z E L T M E

Bültenimizin 86. sayısında «BOYABAT ŞUBEMİZ BİLDİRİSİNE EL KONDU» başlıklı bir haber yayınlanmıştı. Millî Eğitim Müdürlüğü soruşturmayı TÖB-DER şubesi için değil, bildiride açıklanan kurs olayını yaratanlar için açmıştır. DÜZELTİRİZ.

TÖB-DER Boyabat Şubesi

SAĞLIK KONUMUZ

Yavuz Kızılkale

«Devlet, herkesin beden ve ruh sağlığı içinde yaşayabilmesini ve tıbbi bakım görmesini sağlamakla görevlidir.
Devlet, yoksul veya dar gelirli ailelerin sağlık şartlarına uygun konut ihtiyaçlarını karşılayıcı tedbirleri alır.»

ANAYASA

Bugün emekçi halkımızın ve öğretmenlerin güncel sorunlarından birisi de sağlıktır. Emperyalizmin güdümünde, yarı bağımlı, geri kalmış bir ülkeyiz. Dış güçlerle bütünleşen sömürücüler milyonları harvurup harman savururken, tüm değerleri yaratan emekçi sınıf ve tabakalar, çocuğuna ilaç, hastasına doktor, hastane bulamamıktdır.

Çünkü kapitalist düzenlerde herşey bir metadır, alınır, satılır, pazara sürülür. Yalnız emek değil, din, iman, mezhep, eğitim ve sağlık da metalaşmıştır, alınır, satılır, işe yaramadıklarında ise acımadan çöp tenekesine fırlatılırlar. Gâvur gibi yaşayanların müslüm gibi nutuk çekmelerinin sebebi budur.

Pis kuyudan temiz su çıkmayacağı gibi, kapitalizmden de emekçi sınıf ve tabakalar yararına girişimler beklenemez. Sömürü ve aldatma kapitalizmin gereğidir. Ezilen sınıf ve tabakaları uyutmak, gelişim sürecini yörüngesinden saptırmak, kavram karışıklığı yaratmak, kitlelerin dikkatlerini soyut kavramlar üzerine çekerek, şövenizmi, kaderciliği körüklemek, kapitalizmin iğrenç taktiklerinin başlıcalarındandır.

Çalışanların emeklerini sömürenler, sağlığını da sömürmektedirler. Emperyalizmin güdümündeki yarı bağımlı ülkelerde sağlık denince akla; doktor, hastane ve ilaç gelmektedir. Halbuki sağlık bir bütündür ve beslenmeyle, konutla, çevre sağlığıyla, iş güvenliğiyle, kişinin geleceğinin güven altına alınmasıyle sıkı sıkıya bağıntılıdır. Yeterince beslenemeyen, sağlık koşullarına uygun bir evden yoksun, çevresi pislik ve mikroplarla kaplı, iş güvenliği olmayan, yarınının ne olacağını bilmeyen bir kişi, hem bedenen hem de ruhen hastadır. Böyle bir kişiyi dünyanın en iyi hastanesinde yatırsanız, en ileri teknik ve ilaçlarla tedavi etseniz dahi bir sonuç alamazsınız.

Öğretmenlerin gelirleri, çocukları ile birlikte beslenmelerine bile yeterli değildir. 1970 yılında 4 nüfuslu bir ailenin normal beslenebilmesi için aylık gereksinmeleri şöyledir :

Besin Cinsi	Miktar	Ankara Değer Lira	İstanbul Değer Lira
Ekmek	1100	330	390
Süt-Yoğurt	1200	71	73
Şeker	185	166	150
B. Peynir	105	126	133
Yumurta	3	201	195
Reçel-mermelat	75	49	51
Katı ve sıvı yağ	160	152	149
Kahvaltılık yağ	35	87	99
Zeytin	55	45	46
Et (kemiksiz)	300	447	540
K. Baklagiller	150	68	75
Pirinç	120	60	58
Un	65	13	13
Bulgur-tarhana	70	21	20
Makarna-şehriye	75	29	30
Taze sebzeler	825	194	224
Taze meyveler	825	158	155
T. Helva İrmik vb.	100	100	100
Çay	4	16	16
TOPLAM		2333	2517
% 10 pişirme, hazırlama ve diğer masraflar		233	252
G. TOPLAM		2566	2769

Bu 4 nüfuslu işçi ailesinin bir aylık giderlerine konut, aydınlanma, taşıt ücreti, giyinme ve çocukların öğrenme giderleri dahil değildir. 1970 yılından beri pahalılık ve enflasyon hızla yükselmiş, geçim olanakları yüzde ikiyüzden daha pahalanmıştır. Devletin resmi kaynaklarına göre hayat pahalılığının yıllık gelişim hızı yüzde yirmidir. Buna göre dört çocuklu bir ailenin normal yaşayabilmesi için Ankara'da 5320.85 TL, İstanbul'da ise 5721,79 TL. ayda net geliri olması gerekir. Halbuki öğretmenlerin maaş ortalaması 1457.08 TL. sıdır. Ozanın dediği gibi,

Yaşamak bedava,
Ölüm para ile..

Yukarıdaki rakamlar gerçekten korkunç. Her ailede bir hastanın bulunmasının kökeninde işte bu yetersiz beslenme, sağlığa uygun olmayan konut ve çevre sağlığı yatmaktadır. Ege Üniversitesinde yapılan bir araştırmaya göre (1973) gecekonduda oturanların yüzde kırkının ruh sağlığı bozuktur.

Beden ve ruh sağlığının bozukluğundan yararlanan emperyalizm ve uzantıları malımızı ve canımızı bir kene gibi sömürmektedirler. 1954 yılında çıkarılan 6224 sayılı «Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunu» ile ülkemiz emperyalist sömürüye kapılarını ardına dek açmıştır. Bunun sonucu yerli ilaç sanayiini tamamen elegeçiren yabancı sermaye, ilâç hammaddesini dışarıdan getirerek ülkemizde ambalaj ve paketlemesini yapmaktadır. Tamamen başıboş ve kendi buyruğuna hareket eden bu firmalar ilaç hammaddelerini dünya ilaç fiyatlarının çok üzerinde ülkemize sokmaktadırlar. Aşağıdaki liste bunun en belirgin bir kanıtıdır:

Hammadde İthal Fiyatları Karşılaştırması:

Hammadde Adı	Dünya Piyasa Fiyatı	İthal Fiyatı
Lucidril	27.00	64.00
Neo Benodine	15.00	56.41
Chlorbenzodiazepin	57.00	738.37
Chlorthiazide	6.00	83.62
Bismeut Sous	8.60	25.00
1-4 Dihydrazinophataldzine	45.00	415.50
Belladon Total Alkoloid	1.80	457.80
Preduisolan	2.50	4.50
İndemethycine	120.00	411.42

Yukarıdaki rakamları yorumlamaya gerek yok. Buna ayrıca yasal kârları da eklenerek piyasaya sürülmektedir. Radyo, televizyon, gazete ve diğer kamu iletişim araçlarından yararlanılarak, ilaç kullanması teşvik edilmekte, sağlığın koruyucusu olarak ilaç kullanma doğrultusunda halkımız şartlandırılmaktadır.

Üçüncü beş yıllık kalkınma planının 817 sayfasındaki şu rakamlar bu savları doğrulamaktadır.

Sosyal Sigortalar Kurumunun İlaç Harcamaları:

Yıllar	İlaç Giderleri
1963	45.678.000 TL.
1965	58.794.000 TL.
1968	118.246.000 TL.
1969	151.757.000 TL.
1970	172.821.000 TL.

Böylece her aldığımız ilaç aracılığı ile emperyalizme katkıda bulunuyor, onun daha azgınlaşmasına bilmeden hizmet ediyoruz. S.S. Kurumunun ilaç fabrikası kurmasına karşı çıkanların, işi Anayasa Mahkemesine dek götürmelerinin altında yatan gerçek işte bu milyarları aşan sömürüdür.

Yeterince beslenemeyen öğretmenlerin kendileri ve aileleri sık sık hastalanmakta ve doktora gitmektedir. Saatlerce kuyrukta beklemekte, terslenmekte, üstünkörü muayene edilmekte ve reçete verilerek savulmakta, böylece iç ve dış para babalarının yumaklarının daha da büyümesinde bir kobay olarak kullanılmaktadır.

Köy ve küçük yerleşme yerlerinde görev yapan öğretmenler bunu bile bulamamaktadırlar. Yolsuzluk, doktorsuzluk sonu öğretmen ve halkımız karayazgılarına terkedilmişlerdir. Hastane ve doktorlar ülkenin belli merkezlerinde toplanmıştır. Bu adaletsizlik devlet belgeleriyle bile doğrulanmıştır. «...yatakların iller arasında dağılımının dengesizliği süregelmekte, toplam yatak kapasitesinin yüzde 44,6 sı İstanbul, Ankara, İzmir gibi üç büyük şehirde yoğunlaşmış bulunmaktadır.» (3. Beş Yıllık Kalkınma Planı s. 111) Devlet kaynaklarını konuşturmayı sürdürelim: «1970 yılında toplam ülke nüfusunun yüzde 17.2 sinin yaşadığı İstanbul, Ankara ve İzmir illerinde toplam tıp doktorlarının yüzde 65,8 i buna karşı nüfusun 8.9 unun yaşadığı 11 Doğu ve Güneydoğu ilinde sosyalizasyon hizmetlerine rağmen toplam doktorların yüzde 2.2 si çalışmaktadır. (Aynı Kaynak s. 699).

Demekki öğretmenin parası olsa dahi doktor bulması, kendini tedavi ettirmesi, dertlerini dindirmesi maddeten olası değil. Doktor bulsa bile bunların çoğunluğu pratisyen olup, çoğu kez mesleki tecrübeden de yoksundur. Bu konuyu doğrulayan birkaç devlet istatistiği daha sıralayalım: (Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü 1973 Yıllığı Sayfa 101.102).

İli	Mütehassıs Hekim	Pratisyen Hekim	Diş Hek.	Hem.	Sağ.	Ebe
İstanbul	4352	1647	1638	2027	1615	1146
İzmir	1170	439	281	911	713	764
Kars	27	52	10	119	143	315
Diyarbakır	178	70	35	233	136	214
Ankara	2250	1071	604	1940	1709	1169
Bingöl	2	9	1	25	33	66
Bitlis	5	15	2	22	42	46
Hakkari	1	9	2	11	26	20
Mardin	8	27	7	43	73	139
Muş	4	10	5	30	52	88
Siirt	10	24	4	47	36	88
Tunceli	4	10	2	21	37	84

Sömürü düzeni halkımızın dertlerini bile sömürmekte, inilti ve ızdıraplar üzerine iğrenç düzenlerini inşa etmektedirler. Bu yoksulluk, doktorsuzluk ulusal gelirin dağılımındaki korkunç adaletsizlik iki başlı ejderhaya benzeyen emperyalizmdir. Ejderhanın bir başı dış olguyu, diğer başı ise iç olguyu belirlemektedir. Yapışık kardeşler gibi birbirleriyle bütünleşmişlerdir, birbirlerinden ayrılmaları olası değildir. Birinin sonu diğerinin de sonu demektir.

Öğretmen ve halkımızın sağlığı bir ticaret metaıdır ve emperyalizmle, onun yerli ortaklarının çıkarları doğrultusunda planlanmaktadır. Ülkemizde doktor başına düşen nüfus ile, yatak başına düşen nüfus dünya ülkeleriyle karşılaştırılınca bu daha da belirgin olarak ortaya çıkmaktadır. İşte bir kaç örnek:

Ülkeler	Yatak Başına Düşen Nüfus	Doktor Başına Düşen Nüfus
F. Almanya	90	580
A.B.D.	120	650
Yunanistan	170	640
İspanya	220	770
Meksika	510	1810
S.S.C.B.	107	433
Bulgaristan	90	560
Türkiye	398	2316

Halen ABD'de 3500 doktorumuz görev yapmaktadır. Tüyübitmemiş yetimlerin verdiği vergilerle okuyan bu doktorların birisi devlete 750.000 liraya malolmaktadır. 2.625.000.000 TL. karşılığında yetişen bu doktorlarımız elin gavuruna hizmet etmektedirler. Haşhaşımıza, Kıbrıs Hareketimize karışan, en

Yapılacak Çalışmalar ve Çalışma Yöntemleri

Örgütümüzün bu güne dek yaptığı çalışmalar, şubelerin, bölge temsilcilerinin, önerileri değerlendirildi. Bu bilgiler ışığında, önümüzdeki altı aylık devrede, aşağıda belirtilen çalışmaların yapılması kararlaştırıldı.

Çalışmalarda tüzüğümüzün amaçları, çalışma ilkelerimiz gözden uzak tutulmayacaktır.

A — Eğitim Çalışmaları:

1) Seminerler: Seminerler iki şekilde düşünülmüştür. 1—) Genel merkezce konusu, yeri, tarihi saptanan seminerler, 2—) Şubelerce düzenlenen seminerler.

Bu iki şekilde düzenlenen seminerlerle ilgili izlenecek yöntemler aşağıya çıkarılmıştır.

1—) Genel merkezce konusu, yeri, tarihi saptanan seminerlerde izlenecek yöntemler.

a) Genel merkez her eğitim dönemi başında seminer konularının, tarihini, yerini ve görevli genel merkez temsilcilerini bir programla tesbit eder.

b) Program bültende ilan edilir.

c) Seminerin yapılacağı şubeye ve o yerin bölge temsilcisine durum yazı ile bildirilir.

d) Toplantının hazırlığından ve uygulanmasından şube başkanı ve bölge temsilcisi birinci derecede sorumludur.

e) Tüm hazırlıklar toplantıdan 10 gün önce bitirilir ve şube başkanı ile bölge temsilcisi hazırlıklarla ilgili raporunu aynı gün genel merkeze gönderir.

f) Genel merkez bu raporu inceler varsa gerekli uyarıyı yapar.

g) Toplantı tarihinden 3 gün önceye kadar raporu gelmeyen şubeye durumu genel merkez tel ile sorar.

h) Cevap gene alınmazsa temsilci göndermez.

ı) Genel merkezce yapılacak değişiklikler ivedilikle şubeye bildirilir.

i) Genel merkeze bilgi verilmeden hazırlanan seminer çalışmalarına temsilci gönderilmez.

j) Temsilci istemleri mümkün olduğu kadar karşılanır.

k) Kişisel bildiri sunacak genel merkez temsilcisi bildiri konusunu toplantıdan en geç 10 gün önce şubeye bildirir.

l) Seminer sonunda şube yönetim kurulu, Bölge Temsilcisi, genel merkez temsilcisi ortak bir değerlendirme yaparak bunu bir rapora bağlar ve genel merkeze gönderir.

m) Seminer çalışmaları iş programına bağlanır. Şubeye gerekli tavsiyeler yapılır.

n) Her devrede ele alınan seminer konuları ile ilgili broşürler ve kitapçıklar hazırlanarak şubelere gönderilir.

o) Seminer sonunda gönderilen programlar genel merkezce değerlendirilir. Buna göre eylem biçimleri saptanır.

2) Şubelerin düzenliyeceği seminer çalışmalarında izlenecek yöntem.

Seminer şekilleri
a) Sohbet toplantıları
b) Sempozyum
c) Açık oturum
d) Panel
e) Kitap tanıtma
f) Konferans vb.

Seminer konusunun saptanması:
a) Kitlenin gereksinmeleri gözününe alınır.
b) Güncel olaylara yer verilir.
c) Kitlenin eğitim düzeyi saptanır.
d) Kitlenin belli bir eğitim düzeyine ulaşması amaçlanır.

Seminer Hazırlıkları:
a) Konular ve seminer şekli saptanır.
b) Seminer programı yapılır.
c) Görevliler tespit edilir, konular verilir.
d) Seminer yeri saptanır, gerekli anlaşma sağlanır.
e) Seminer için yasal girişimler yapılır, netice sağlanır.
f) Genel merkeze, bölge temsilcisine bilgi verilir.
g) Seminer davetiyeleri bastırılır.
h) Üyelere ve davetlilere program ve davetiye dağıtılır.
ı) Hazırlıklar değerlendirilir, konuşmalar incelenir.
i) Salon hazırlanır.

Seminer sırasında dikkat edilecek hususlar:
a) Konuşmalar 30 dakikayı geçmez.
b) Üçten fazla bildiri sunulmaz.

---

mahrem yerlerimize dek dil uzatan ABD emperyalizmi bir de utanmadan bize yardım ettiğini söylemekte, «yardımı keseceğim» diye bizi tehdit etmektedir. Kimin kime yardım ettiği artık anlaşılmaya başlanmıştır. Emperyalizmin kudurganlığı, hırçınlığı, saldırganlığının, oyunlar tezgahlamak için CİA ajanlarını ülkemize göndermesinin nedeni işte budur .

Emperyalizm maymun iştahlıdır, oburdur, sömürdükçe azgınlaşır, kudurur, kudurdukça sömürür, zalimleşir, iğrençliğini artırır. Bu nedenle, ölümüzü dirimizi, malımızı, canımızı, yeraltı, yerüstü kaynaklarımızı sömüren emperyalizmin beli kırılıp kökü kazılmadıkça insanca yaşama olanağına kavuşamayız. Kurtuluşun yolu, bu demokratik mücadelede ezilen sınıf ve tabakaların örgütlenmesi, yönetime doğru kararlı, temkinli, inançlı olarak yürümesi, güç ve gönül birliği yapmalarıdır. Öğretmenlerin güncel sorunlarından birisi olan sağlık sorunun çözümünde ilk aşama, örgütlenip, grevli, toplu sözleşmeli ve en geçerli sosyal mücadele aracı olan sendika hakkımızı almaktır. Öğretmenlerin bu demokratik haklarının kotarılmasında tüm demokratik kuruluşları, ezilen sınıf ve tabakaları öğretmenlerin yanında güç ve gönül birliğine çağırıyoruz.

c) Kitleye eleştirme olanağı tanınır.

d) Toplantının amacından sapmasına imkân verilmez.

Seminer Sonrası:

a) Seminer bitiminde mutlaka tertip komitesi ve konuşmacıların iştirakıyla değerlendirme yapılır. Bir rapora bağlanır. Raporlar bölge temsilcisine ve gelen merkeze gönderilir.

b) Şubeler seminer sonunda pratik çalışma yöntemleri çıkarırlar. Bu iş programı bölgede gerçekleştirilir.

2) Yayınlar: Önemli bir eğitim aracı olan yayın konusu ele alınacak. Bir aylık dergi çıkarılacak. Haber bülteni daha yararlı olabilecek bir haber aracı haline sokulacak. Genel ve güncel konular, sorunları içeren broşürler, kitaplar yayınlanmağa başlanacak. Haber bülteninin bir gazete haline getirilmesi imkanları araştırılacak. Örgütte bütünlüğü ve beraberliği sağlama yönünden tüm yayınların genel merkezce çıkarılması en sağlıklı ve doğru yoldur. Şubelerin bu gerçeği unutmamaları istenecek.

Yalnız bazı şubelerimiz haber mektubu, haber bülteni, gazete gibi yayınları çıkarma yönünde büyük bir gereksinme duydukları da bir gerçektir. Bu özlemi duyan şubelerin yayınlarını düzene sokmak için Merkez Yürütme Kurulunca şubelerin yayın ilkeleri saptanacak. Şubelerin çıkaracakları yayınların çeşitleri, çıkarırlarken yerine getirilmesi gerekli yasal işlemler, yazılarda gösterilecek ilkeler belirtilecek. Genel merkezin oluru alınmadan şubeler yayın organı çıkarmıyacaklar. Şube yayınları mutlaka genel merkeze gönderilecek. Genel merkezce değerlendirilecek, gerektiğinde uyarmalar yapılacak.

Yayınevleriyle ilişki kurulacak. İndirimli kitap sağlama yolları araştırılacak. Durum şubelere bildirilecek.

Genel merkezde bir kitaplık ve arşiv oluşturulmağa başlanacak.

B — ÖRGÜTLENME ÇALIŞMALARI:

1) Genel merkezin örgütlenmesi: Genel merkezin iç düzeni yeniden ele alınacak. Daha yararlı çalışır duruma sokulacak. Gerek duyulduğunda yeni bürolar kurulacak. Eldeki kadroya göre ihtiyaç duyulan memur ve hizmetli atanacak.

Merkez Yürütme Kurulu üyelerinin seminerlere ve şubelerdeki çalışmalara bizzat katılma güçlükleri gözönüne alınarak Ankara şubesi yönetici ve üyeleri ile bu çalışmalarda yararlı olabilecek kişilerden yararlanma olanakları araştırılacak. Yürütme Kurulunun yönetiminde bir ekip çalışması düzeni geliştirilecek.

2) Yönetim Kurulu Üyeleri ve Bölge Temsilcilerinin Çalışmaları:

Yönetim Kurulu üyeleri ve bölge temsilcileri, bölgelerindeki şubelerle sıkı ilişki kuracaklar. Şubelerin örgütlenmesi ve çalışır duruma gelmeleri için gerekli çabayı harcayacaklar. Şubelerin seminerlerine muhakkak katılacaklar, diğer çalışmalara da katılma olanaklarını araştıracaklar. Bölgede çalışmalar, şubelerin özlemleri hakkında Genel Merkeze sık sık raporlar gönderecekler. Genel merkez, bu raporları değerlendirecek, yanıtlıyacak, gereği için çalışmalar saptayacaktır.

3) Şubelerin örgütlenmesi ve çalışmaları: Şubeler demokratik merkeziyetçilik ilkesi içerisinde tüzüğe, saptanan ilkelere göre çalışmalarını yürütmelidir. Şube yönetim kurulları kollar halinde örgütlenerek, örgütlenmeyi ve çalışmayı yaygınlaştırmalıdır. Yönetim Kurullarının, üyelerin kişisel kabiliyet ve yeteneklerini gözönünde tutarak bu çalışma kollarına kanalize etmeleri böylece hemen hemen tamamını etkinlik içerisine sokmaları gerekir. **Bütün çalışmalar, şube yönetim kurullarının denetimi altında çalışma kollarının hazırlıklarıyla gerçekleştirilir. Şubeler şu çalışma kollarını oluşturur ve harekete geçirirler:**

a — İnceleme ve araştırma kolu.
b — Eğitim çalışmaları kolu.
c — Tiyatro kolu
d — Folklor kolu.
e — Kitaplık kolu.
f — Kooperatif kolu.
g — Lokal kolu.
h — Koordinasyon ve haberleşme kolu.

Bu çalışma kolları içerisinde, örgütlenmenin ve örgütlü çalışmanın yaygınlaştırılması, aynı zamanda yapılan bütün çalışmaların demokratik merkeziyetçilik ilkesi doğrultusunda sağlıklı bir biçimde sonuçlara ulaşması bakımından koordinasyon ve haberleşme kolunun önemi büyüktür.

Koordinasyon ve haberleşme kolunun biçimi ve çalışma yöntemi şöyledir:

a — Temsilcilerle haberleşme dalı.
b — Şubelerle haberleşme dalı.
c — Şube kolları ile haberleşme dalı.
d — İşçi, Köylü, gençlik kuruluşlarıyla haberleşme dalı.

Şube yönetim kurulları, bu haberleşme dallarının her birine 3 er kişi atar. Haberleşme dallarındaki 3 kişiden biri şube sekreterinin başkanlığında toplanacak olan haber bürosunu oluşturur. Bütün haberleşme dallarından gelen haberler, haber bürosunda değerlendirilerek Yönetim Kuruluna getirilir. Yönetim kurulları rapor halindeki haberleri görüşerek değerlendirir.

Temsilcilerle haberleşme dalında görevli üç kişi, aralarında işbölümü yaparak; merkez okullarındaki ve merkezî köylerdeki temsilcilerle haberleşirler. Bu haberleşmede, üyelerin bütün durumları ve isteklerinin en kısa zamanda şubeye ulaşması gözönünde tutulduğu gibi, merkezden ve şubeden üyelere ulaşacak haberlerin de en uzak yerdeki üyeye ulaşması, aynı titizlikle yerine getirilir.

Şubelerle haberleşme dalındaki görevliler, yakın şubelerle haberleşirler.

Şube kollarıyla haberleşme dalındaki görevliler, bütün çalışma kollarının çalışmalarını izleyip haber haline getirirler.

İşçi, köylü, gençlik kuruluşlarıyla haberleşme dalında görevli kişiler; izledikleri, topladıkları bilgileri rapor halinde değerlendirerek haber bürosuna ulaştırır.

Haftanın belli bir gününde toplanan haber bürosu —yönetim kurulunun toplantısından bir gün önce— gelen bütün haberleri değerlendirir.

Haber bürosunda; gelen haberler, genel merkeze gönderilecek resmi yazılar, raporlar, bildiriler şek-

için haberler şeklinde değerlendirilir.

Koordinasyon ve haberleşme kolu ve diğer kollar donmuş bir kalıp olarak ele alınmamalıdır. Her şube kendi koşullarına göre gerekli değişiklikleri yapabilir.

C — Şubelerin, üyelerin Güncel sorunları ile ilgili çalışmalar:

Sık sık şubelerde bina, arsa, mutemet, maaş ve ücret alamama, atanma, disiplin... gibi yerel ve güncel sorunları ortaya çıkmaktadır.

Ayrıca üyeleri nAnkara ile ilişkili terfi, disiplin soruşturması, atanma, nakil, hastalık, emeklilik gibi özel sayılabilecek sorunları da olagelmektedir.

Yanlış bir özlem niteliği taşıyanlar dışında şubelerimizin, üyelerimizin bu gibi sorunlarına da eğilme yoluna gidilecek. Bu amaçla bir büro kurulacak. Şubelerden ve üyelerden gelen bu çeşit istekler yürütme kurulunda değerlendirilecek, uygun görülenler, büro görevlilerince izlenecek ve sonuçlandırılacaktır. Böylece üyelerimizin yasal hakkı olan işleri için kişiliklerini zedeleyici yollara baş vurmaları önlenmiş olacaktır. Bu çalışmalar yapılırken örgütün bağımsızlığı ve kişiliği de titizlikle korunacaktır.

Kurulacak 'Güncel Sorunlar Bürosu' yakın gelecekte ortaya çıkabilecek ve çıkmış sorunları izleyecek, zamanı geçmeden yapılacak çalışmaları saptayacak, gereğinin yapılması için Yürütme Kuruluna önerilerde bulunacaktır.

Yerel ve özel gibi gözüken, çok üye veya şubeyi içine alan sorunlarla ilgili gerekli tepkiler günü geçmeden gösterilecektir. Genel merkez olayların gerisinde kalmayacaktır.

D — Demokratik eylemler ve seminer konuları:

Demokratik eylemler elbet ki başlıbaşına amaç değildirler. Eylemlere kitlenin ekonomik, demokratik talepleri açısından yaklaşılmalıdır. Taleplerle demokratik eylemler arasındaki diyalektik bağ kurulmadığında öğretmen kitlesinden kopuk eylem önerileri askıda kalır, öğretmen kitleleri ile merkez arasındaki kopukluk giderek artar.

Önümüzdeki dönem hayat pahalılığının giderek arttığı, sabit gelirlilerin giderek daha da zor koşullar altında yaşantılarını sürdüreceği ekonomik taleplerinin uç noktaya varacağı bir dönemdir. Yine önümüzdeki dönem faşizan eğilimlerin artacağı sermayenin yönetme güçlüklerinden ortaya çıkmaktadır. İşçilerin, sabit gelirlilerin ekonomik talepleri, grev yasaklamaları ve diğer baskılarla susturulmaya çalışılacaktır. Öğretmen kıyımları da diğer baskılarla susturulmaya çalışılacaktır.

Bu koşullarda ekonomik-demokratik mücadelemiz ne olmalıdır?

Hayat pahalılığına karşı mücadele, öğretmenin yaşantısının iyileştirilmesi için mücadele, ekonomik mücadelemizin belirleyici unsuru olmalıdır. Yabancı sermaye ve yerli ortaklarının sömürülerini daha elverişli koşullarda sürdürebilmesi, çalışanların ekonomik mücadelelerini de bastırmasına bağlıdır. Bu baskı sermayenin yönetme güçlüklerine düştüğü dönemlerde faşizan yönetim biçimlerini gündeme sokar.

TÖB-DER öğretmenlere daha iyi yaşama koşulları sağlanması için mücadele verirken sendika hakkı için mücadeleyi ekonomik mücadele ile bağlantısı kurularak gündemine alır. Faşizmle mücadeleyi kaçınılmaz sayar. Böylece ekonomik mücadele ile demokratik mücadelenin bağı kurulur. Öğretmen kitlesi:

1 — Ekonomik mücadele (yaşama koşullarının iyileştirilmesi, pahalılıkla mücadele)

2 — Grevli sendika için mücadele

3 — FAŞİZME MÜCADELE doğrultusunda yönlendirilir.

Demokratik eylemlerde yukarıda belirtilen hedefler dikkate alınırken bu hedefleri sağlamada konulacak demokratik eylemlerin kitle çizgisine uygunluğu da dikkate alınmalıdır.

Bu konuda kitle giderek hazırlanmalıdır. Geniş salon toplantıları, bölge toplantıları, seminerler, yürüyüşler, mitingler ve yeni koşulların getireceği yeni eylemler, bölge özellikleri, kitle çizgisi dikkatten kaçırılmadan merkezi displin içinde konulmalıdır.

GENEL BAŞKANIMIZIN MEYAK'LA İLGİLİ DEMECİ

Öğretmenler ve tüm çalışanlar ağır bir ekonomik baskı altındadırlar. Giderek şiddetlenen enflasyon işçinin, köylünün ve diğer çalışan zümrelerin yaşamını çekilmez hale getirmiştir.

Siyasi iktidarı oluşturanlar, kamu personelinin ekonomik taleplerine çözüm getirecek yerde, tersine daha da ağırlaştırmaktadırlar. Yasa dışı yollarla kamu personelinin maaşlarına el konmakta, yasal hakları gasbedilmektedir. 1970 yılından beri çıkarılmayan bir yasaya dayanılarak öğretmenlerin maaşlarının %5'i hiçbir yasal dayanağı olmadan kesilmekte, bu paralarla egemen güçlere kredi sağlanmaktadır.

TÖB-DER olarak, yasa dışı ve zorla el konulan paralarımızın derhal geri verilmesini ya da çıkarılacak bir yasa ile bu kuruluşun yönetimininde kamu personelinin söz sahibi olmasını istiyoruz. Kesilen paralarla kurulacak Memur Yardımlaşma Kurumu, halka ve ülkenin gerçek kalkınmasına yönelik yatırımlarda öncülük etmelidir. Kuşkusuz bu, ülkenin genel, sosyal ve ekonomik planlamasından soyutlanamaz. Çünkü bugün olduğu gibi, egemen güçler bir yolunu bulup kesilen milyarlara el koyabilirler. Sınıflı toplumlarda, ekonomik gücü ellerinde tutanların, çalışanları, dar gelirlileri nasıl ezdiğine, onların yasal haklarına nasıl el koyduğuna MEYAK somut bir örnektir.

Son ege tütün piyasasında da devletin olanakları bir avuç mutlu azınlığın lehine kullanılmış, dürtbuçuk milyon tütün ekicisi yerine 32 özel girişimci firma korunmuş ve 20 milyon lirayı iki günde kazanmalarına olanak sağlanmıştır.

Yeterince beslenemeyen, konuttan ve sağlık koşullarına uygun yaşama olanaklarından yoksun, çocuğuna okul, hastasına doktor ve ilaç bulamayan milyonlarca memur ve öğretmen ailesinden yasa dışı kesilen 3 milyarı aşkın kaynaktan da yine egemen güçler kredi olarak yararlanmaktadırlar.

ALİ BOZKURT
TÖB-DER GENEL BŞK.

DENETLEME KURULU RAPORU

(Temmuz 1974 - Kasım 1974)

Denetleme Kurulumuz, derneğimiz Saymanlık Bürosunun 31 Mayıs 1974 gününden, 31 Ekim 1974 gününe kadarki bölümü, 10.10.1974 günü saat 17.30 da denetime almıştır.

Bu çalışmalarımızın ayrıntıları, aşağıda bölümler halinde gösterilmiş ve ilgililerin bilgisine sunulmuştur.

A — KASA DURUMU

1 — Kasa defterinin 11.10.1974 devreden miktarı 4.030.85 TL. damga pulu, 14.15 TL. posta pulu, 406.35 TL. olmak üzere toplam 5.265.00 TL. tespit edilmiştir. Ayrıca şahıslar üzerinde ileride mahsubu yapılacak 170.— TL. ve Mehmet Yalçın üzerinde posta pulu olarak 331.— TL. bulunduğu saptanmıştır. Bu şekilde kasa mevcudu 5.766.— TL. olarak bağlanmıştır. Bu durumda 1735.15 liralık bir kasa fazlalığı tespit edilmiş yemek parası ve 1050. lirasının Urfa şubesinin gönderdiği ve henüz kendisine teslim edilmeyen Adem Yavuz'a ait emanet para olduğu saptanmış ve bu şekilde kasa açığı 0.95 kuruşa düşmüştür. Bunun da pul satışından ileri gelebileceği sonucuna varılmıştır.

2 — a) 31 Mayıs 1974 gününden 10.10.1974 akşamına değin gelir makbuzlarının 2777.'den 3261 (dahil)e,

b) Gider makbuzlarının 3774'den 4402 (dahil) ye kadar kullanılmış olduğu saptanmıştır.

c) Ziraat Bankasındaki 25822 numaralı hesaba ait çek koçanlarından, gene bu tarihler arasında 685402 numaradan, 659030 (dahil) numaraya kadar kullanılmış olduğu görülmüştür.

31 Mayıs 1974 ten 31.10.1974 tarihine kadar 659035 numaralı çekten, 685403 (dahil) numaralı çeke kadar çek numaraları, kasa defteri ve makbuzlar teker teker karşılaştırılmış usulüne uygun olarak işlendiği saptanmıştır.

31.5.1974 tarihinden, 31 Ekim 1974 tarihine kadar PTT yolu ile gelen paraların denetimi yapılmış, yayın, mühür, başlık ve PTT havalesi ile gelen paraların PTT defteri ve gelir makbuzları karşılaştırılmış ve usulüne uygun işlendiği saptanmıştır. Kasa defterinin gider bölümü ile gider makbuzlarının 31.5.1974 gününden, 31 Ekim 1974 gününe kadar, 3774 sayılı makbuzdan, 4152 sayılı makbuza kadar makbuzların karşılaştırmaları yapılmıştır. 31.5.1974 ten 31.10.1974 tarihine kadar Derneğimizden T.C. Ziraat Bankası Yenişehir Şubesine 12 adet talimat yazısı yazılmış, bu talimat yazıları ile hesabımızdan çeşitli kişi ve kurumlara, şube ve üyelerimize gönderilen paraların banka dekontları ve ekstrolarının karşılaştırılmalarında uygunluk ve saymanlık kayıtlarının düzgün bir şekilde işlendiği görülmüştür.

Üyelerimizin, Merkez Yürütme ve Genel Kurulunun bilgisine sunmak üzere, aşağıda gelir ve gider dilimleri ayrı ayrı gösterilmiştir.

Gelirler

Üye ödentileri:

31.5.1974 tarihinden 31 Ekim 1974 tarihine kadar 5 aylık üye ödentileri 715.922.75 TL. olarak saptanmıştır.

Yayın Gelirleri:

31.5.1974 ten 31.10.1974'e kadar 5 aylık yayın gelirleri (kitap satışlarından elde edilen gelir) 25.825.55 TL. olarak saptanmıştır.

Gazete Gelirleri:

31.5.1974 tarihinden 31 Ekim 1974 tarihine kadar Gazete geliri olarak (Haber Bülteni) 11.549.80 kuruş olarak saptanmıştır.

Çeşitli Gelirler:

31.5.1974 ten Ekim 1974 ayına kadar 415.86 TL. olarak saptanmıştır.

Açık Maaş Gelirleri:

10 Haziran 1974 ten 31 Ekim 1974 e kadar açık maaş gelirleri: 7.762.20 TL. olarak saptanmıştır.

Bağış ve Yardımlar:

5 aylık dönem içinde 35.067.00 TL. olarak saptanmıştır.

Alınan Vekalet Ücretleri:

5 aylık denetim dönemi içinde iki defa da vekalet ücreti olarak 3.611.80 TL. gelir kaydedilmiştir.

	GELİRLER
Üye Ödentileri:	715.922.75
Yayın Gelirleri:	25.825.50
Gazete Gelirleri:	11.549.80
Çeşitli Gelirler:	415.86
Açık Maaş Gelirleri:	7.762.20
Bağış ve Yardımlar:	35.067.00
Vekalet Ücretleri:	3.611.80
TOPLAM:	800.154.91

GİDERLER

Sair Yardımlar

Haziran 1974 ayından 31 Ekim 1974 tarihine kadar, doğum yardımı, çocuk zammı, personel yemek parası ve Türk Hava Kurumu Güçlendirme Vakfına açılan 25 bin TL. lık kampanya ile birlikte toplam gider 49.995 TL. dır.

Ölüm Yardımları

Haziran 1974 ayından 31 Ekim 1974 ayına kadar yapılan ölüm yardımı toplamı 24.000 TL. dır.

Kasa Tazminatı ve Tazminatlar

Haziran 1974 ayından 31 Ekim 1974 ayına kadar, kasa tazminatı, işten ayrılış nedeni ile Cafer Katıyürek ve Ömer Özdal'a ödenen tazminat tutarları 11.600 TL. dır.

Sair Hizmetli Ücretleri Giderleri

Haziran 1974 tarihinden 31 Ekim 1974 tarihine kadar Av. Halit Çelenk ve taşradaki avukatlara ödenen vekalet ücretleri toplamı 68.992.50. TL. dır.

Yayın Giderleri:

Haziran 1974 ayından 31 Ekim 1974 e kadar gazete, dergi, kitap için sarfedilen yayın gideri tutarı 33.346 TL. sıdır.

Çeşitli Giderler:

Haziran 1974 ayından 31 Ekim 1974 ayına kadar Tercüme bedeli, daktilo tapi ücreti, damga pulu ve müteferrik masrafların toplamı; 6.253.60 TL. dır

Bina Bakım Tamir ve Vergi Giderleri:

Haziran 1974 ayından 31 Ekim 1974 ayına kadar yapılan masraflar; 5600 TL. dır.

Örgütlenme Giderleri:

Haziran 1974 ayından 31 Ekim 1974 tarihine kadar, seminer, kongre, şubeleri ziyaret çalışmaları için yönetici, merkez yürütme ve bölge temsilcilerinin yolluk tutarları; 75.194.10 TL. ile Bartın şubesine yapılan 10.000 TL. yardımla birlikte toplam 85.194.10 TL. örgütlenme harcaması yapılmıştır.

Personel Maaş ve Ücret Giderleri:

Haziran 1974 ayından 31 Ekim 1974'e kadar 137.794.50 TL. dır.

Yönetici Ücretleri Giderler:

Haziran 1974 ayından Ekim 1974 ayına kadar 39.150 TL. yönetici giderleri olarak saptanmıştır.

Ulaştırma Giderleri:

Haziran 1974 den 31 Ekim 1974'e kadar Ulaştırma masrafı olarak 11.884.— TL. harcanmıştır.

Yolluklar:

Haziran 1974 den 31 Ekim 1974'e kadar Av. taşraya gittiklerinde aldıkları yollukların tutarı 5.572.50 TL. dır.

Mahkeme Noter Harç Giderleri:

Haziran 1974 tarihinden Ekim 1974 tarihine kadar toplam 10.162.20 TL. masraf yapılmıştır.

Açık Maaş Yardımı:

Haziran 1974 ten Temmuz 1974'e kadar 5.989.— TL. açık maaş yardımı yapılmıştır. Tahliyeler nedeni ile Temmuz 1974 ayından sonra açık maaş yardımı yapılmamıştır.

Gazete Bülten Giderleri:

Haziran 1974 ayından Ekim 1974 ayına kadar gazete, haber bülteni için 32.253.05 harcama yapılmıştır.

GİDERLERİN DÖKÜMÜ

Örgütlenme:	85.194.10
Personel Maaş ve Ücretleri:	137.794.50
Yönetici Giderleri:	39.150.—
Sair Hizmetli Ücretleri:	68.992.50
Yayın Giderleri:	33.346.—
Çeşitli Giderler:	6.253.—
Bina Bakım Tamir Vergi:	5.600.—
Sair Yardımlar:	49.955.—
Ölüm Yardımları:	24.000.—
Tazminatlar:	11.600.—
Ulaştırma:	11.884.—
Yolluklar:	5.572.50
Mah. Noter. Harç:	10.162.20
Açık Maaş:	5.989.—
Gazete Giderleri:	32.253.05
Doğal Afet:	18.800.—
Büro Giderleri:	7.607.42
Temsil Ağırlama:	5.135.00
Toplam Giderler	558.485.27

GENEL SEKRETERLİK ÇALIŞMALARI

31 Mayıs 1974 tarihinde 31 Ekim 1974 tarihine kadar 13280. sayıdan 14476. sayıya kadar 1196 evrak gelmiş, kayıt defterinin bitmesi ile yeni deftere I. sayıdan başlamak üzere, 31 Ekim 1974'e kadar 2120 evrak gelmiş, toplam 3316 evrak işlem görmüş, incelenen dosyalarda titizlikle gerekli işlemin ve yazışmaların sürdürüldüğü görülmüştür.

Giden evrak defterinin incelenmesinde, 1646 evrağın işlem görerek, şube ve kurumlara gitmiş olduğu, gelen yazıların bekletilmeden cevaplandırıldığı saptanmıştır.

ELEŞTİRİLERİMİZ

1. 21.11.1974 ile 27.11.1974 tarihleri arasındaki makbuzların imzasız olduğu, ödeme emri imzalanmadan ödeme yapıldığı görülmüştür. Bu durumun yönetmeliğin 16. maddesine aykırı olduğu açıktır. Bundan böyle ödeme emri sonuçlanmadan ödeme yapılmamalıdır.

2. Kasanın her akşam saat 17.00'de bağlanması ve kasa defterinin imzalanması gerekmektedir.

3. Denetimimiz içinde kalan dönemde, satın alma ve demirbaş işlemlerinde, yönetmeliğin ilgili maddelerine uyulmadığı saptanmıştır. Birçok satın alma Komisyon dışı yapılmış, 500.— TL. sından yukarı alımlar için ihale gerekirken, pazarlık usulü uygulanmış, ayrıca bu satın almalardan bazıları, Merkez Yürütme Kurulunun onayına sunulmamıştır.

ÖRNEKLER: 4.400,— TL. sına satın alınan Facit yazı makinesi, 795.— TL. sı ve 1550.— TL. sına alınan çalışma masaları, 1280.— TL. sına alınan radyo için, Merkez Yürütme Kurulunun satın alma işlemi için kararı bulunmasına karşın, satın almalar yönetmeliğe aykırı olarak, Komisyon dışı, ihalesiz ve teklif alınmadan yapılmıştır. Böylece de satın alma işlemleri Merkez Yürütme Kurulunun kararına sunulamamıştır.

160.— TL. lık havagazı ocağı ile, 1210.— TL. lık masa ve 820.— TL. lık telefon için de yine Satın Alma Komisyonu çalışmamış, dolayısı ile satın alma işlemi Merkez Yürütme Kurulunun kararına sunulamamıştır.

Sonuç olarak, bu satın alma ve demirbaş işlemlerinin güven verici olması için, kesinlikle yönetmeliğe uygun olarak yürütülmesi gerekmektedir.

4. 24.7.1974 gün ve 6/4 sayılı kararla «gelen konuklara, bürolarca yapılacak ağırlama (çay) giderlerinin Saymanlıkça karşılanmasına» ait Merkez Yürütme Kurulu kararı, ilerde yanlış anlamalara yol açacağından, bir tavan saptanması uygun olacaktır.

5. 24.7.1974 gün, 6/11 sayılı kararla Bartın Şubesine yapılan 10.000.— TL. sı bağış ve 20.000.— TL. sı borç ile, 21.8.1974 gün ve 11/4 sayılı kararla Çarşamba Şubemizin arsa alımı için, 100.000.— TL. sı borç kararı, ilerde şubelerimiz arasında birçok sürtüşmelere ve Derneğin maddî gücünü tüketecek pek çok isteklere yol açacağından, bu konunun önümüzdeki kongreye götürülerek, Genel Merkezle şubelerin bütün parasal ilişkilerinin kesin bir sonuca bağlanması yararlı olacaktır.

6. Burgazada ve İzmir'de açılan dinlenme kamplarının dönem sonunda, kamp yönetmeliğinin 19. maddesinin ön gördüğü çalışma raporunun Genel Merkeze gönderilmediği görülmüştür. Kamp işlerinin yönetmeliğe uygun olarak yürütülmesi uygun olacaktır.

7. Bölgelere görevli giden Yürütme Kurulu üyelerinin uçakla gitmeyi yaygınlaştırdıkları, ayrıca evden ya da okuldan terminale taksi ile gitmenin de arttığı tesbit edilmiştir. Bu durum, dar gelirli örgüt üyelerimizde, ters yankılar uyandırabileceğinden, çok zorunlu durumlar dışında, bu yola baş vurulmaması yerinde olur.

BOZUK DÜZEN OKULU

Saadettin ÖZTÜRK

Çalıştığımız okullarda öylesine ilginç olaylara tanık olur, öylesine ilginç kişilerle karşılaşırız ki, çoğu kez «şunları yazsam güzel bir roman, güzel bir oyun olur» demekten kendimizi alamayız. Ancak içimizden geçirdiğimiz bu düşünceyi gerçekleştirenimiz pek olmaz.

Yaşadığımız ve yeri geldiğinde anlatmakla yetindiğimiz bu tür olayları bir arkadaşımız -Halil Beyhangil- değerlendirmesini bilmiş. Üşenmemiş yazmış, yazdıklarını atmamış, biriktirmiş. Ve işte bir yapıtla çıkıyor karşımıza: BOZUK DÜZEN OKULU.

Halil Beyhangil, Salihli Lisesinde öğretmendir. Çalıştığı okulda, öğretmenler derneğinde tanığı olduğu olayları, okul ve öğretmen çevresi ile ilgili gözlemlerini yazmış yapıtında. Abbas Külyutmazoğlu gibi bir düzen fırıldağı, bir bukelemunun yönettiği ve altı bin, iki yüz, seksen üç metrekarelik koskoca bir okulda eğitim - öğretim adı altında oynanan komediyi seriyor gözler önüne.

Öyle bir okul ki: Kitapları var, kitaplığı yok. Külyutmazoğlu, herkese kül yutturarak bir çiftlik ağası tavrıyla ücretli dersleri dağıtıyor. Tarım dersleri kâğıt toplama dersleri olmuş. Öğretmenler odasının havası evlere şenlik. Tiyatro kolunun oynayacağı oyunun seçimi yeni bir oyun konusu. Okul - Aile Birliği toplantıları müdürün kendisini sergilediği bir toplantı olmaktan öteye geçmiyor. Öğretmenler kurulları müdürün gövde gösterisi alanı. Zümre toplantıları dosyalık. Kursçu öğretmenlerin çalışmaları gerçekten öğünülecek düzeyde... Sağcı öğretmenler örgütlü ve bilinçli bir biçimde öğrenci tavlamaya ve avlamaya devam ediyorlar. Öğretmenler lokalinin işletilişi, öğretmenlerin lokal içi çalışmaları tam bir başarı örneği! Bu arada bir iki bilinçli öğretmenin çabalarıyla okula güç - belâ getirilen bakanlık müfettişi ise dört dörtlük bir düzen bekçisi.

Kitabı okurken çoğu kez «Sanki bizim okulu anlatıyor» demekten kendimi alamadım. Her gün, her okulda, her lokalde karşılaştığımız olaylar anlatılıyor çünkü. Bozuk düzen yalnızca Salihli'de sürmüyor da ondan belki de. Türkiyenin hemen hemen her okulunda düzenin bozukluğu sergileniyor da ondan belki.

Bir ülkede alt yapı bozuksa elbette üst yapı da bozuk olacaktır. Alt yapı değişmeden üst yapıda bir değişiklik beklemek en azından bilimi hiçe saymak olur. Ancak bu bozuk düzenin köküne kiprit suyu dökecek olanlar aydan gelmiyecekler. Bu düzende ezilen, horlanan, zarar görenler yapacaklar bu işi. Düzenin düzensizliğinden ezilen geniş halk kitlelerinin bu işi yapabilmesi ise kendi çıkarları doğrultusunda bilinçlendirilmeleriyle mümkündür. İşte burada öğretmene ve okula büyük görevler düşüyor. Eğer okul kaypak, bencil, iki yüzlü, çıkarcı, dalkavuk yerine devrimci tavırlı kişiler yetiştirebiliyorsa düzenin çukuru kazılıyor demektir. Günümüz Türkiyesinde henüz okullar devrimci tavırlı kişiler yetiştirmeye başlamadılar dersek yalan söylemiş olmayız.

Aynaları yalan söylemedikleri için sevmeliyiz. Güzele güzelliğini, çirkine çirkinliğini gösterdikleri için sevmeliyiz. İşte Halil Beyhangil Bozuk Düzen Okulu'nda bize ayna tutuyor. Özellikle çirkinliklerimizi görüyoruz bu aynada.

---

8. Denetim dönemimiz dışında kalmakla birlikte, önemli gördüğümüz iki konuya da değinmek istiyoruz.

a) TÖB-DER Bülteninin 88. sayısında yayımlanan, «Zorunlu bir Açıklama» isimli açıklama yazısında, 12.12.1974 tarihli Merkez Yürütme Kurulu toplantısında, bir yazının değerlendirildiği, sonuçta oy çokluğu ile bu yazının yayımlanmamasına karar verildiği ancak bu kararın «istişarî karar» olarak nitelendirildiği belirtilmiştir. Bu açıklamadan bu konudaki kararın karar defterine yazılmadığı anlaşılmıştır.

b) Avukat Nevzat Helvacı'nın sözleşmesinin yenilenmemesine dair bu karara, karar defterinde rastlanamamıştır. 19.12.1974 gün ve 38 sayılı kararın altındaki muhalefet şerhinden, bu son verme kararının karar defterine yazılmadığı anlaşılmıştır.

Merkez Yürütme Kurulu, istişarî karar organı değil, karar organıdır. Alınan her kararın karar defterine yazılması gerekir.

Saygılarımızla

Denetleme Kurulu Başkanı
Tahsin Çopur
Üye
Abdürrahim Uluğer
Üye
Musa Uysal

KAĞIT ÜSTÜNDE HUKUK DEVLETİ

Halit Çelenk

Yurdumuzda, özellikle 1961 Anayasasının kabulünden bu yana üzerinde durulan, yazılan, konuşulan konulardan belkide en önemlisi «Hukuk Devleti ilkesi» oldu. Anayasa Mahkemesi Başkanı, Danıştay Başkanı, Hukuk kuruluşları, Hukuk ve Anayasa uzmanları ve bir çok Hukukçu sürekli olarak bu ilkeyi açıkladılar ve koşullarını, gereklerini saptadılar.

Hukuk Devleti, özetle, bir ülkede yasaların ve Hukuk Kurallarının da ötesinde «Hukuk» un egemen olmasıdır.

«Hukuk Devleti kavramı, bir bakıma, devlet iktidarının kötüye kullanılması ihtimaline karşı alınmış tedbirlerin bütününü ifade eder. Aslında böyle bir ihtimalin gerçekleştiği yerde, artık «iktidar» kelimesini kullanmak, pek doğru olmayacaktır. Çünkü, hukukî bakımdan «iktidar» sınırlandırılmış kuvvet anlamına gelir. Sınırlarının ötesine geçen kuvvet, kaba - kuvvet şeklini alır. Demek oluyorki, «Hukuk devleti» ilkesi ile güdülen amaç, iktidarın kaba - kuvvet'e dönmesini önlemektir. Devlet hayatı, iktidarının varlığını şart koymakla anarşiden çok kesin bir şekilde ayrılır. Ancak iktidarın kaba - kuvvet'e döndüğü durum, anarşiye benzer; her iki durumda hâkim olan kaba - kuvvettir. **Bundan zarara uğrayan, kişiler, toplum ve bizzat devlettir. Şöyleki: Hukuk dışı devlet, tek tek veya grup halinde kişileri, dolayısiyle de toplumu tehdit eder»** (Türk H. S. Sosyal Hukuk Devleti. 1974)

Görülüyorki Devlet, Hukuk devleti ilkesine uymadığı, yasaların emrini yerine getirmediği, hukuksal görevini yapmadığı zaman artık «iktidar» niteliğini yitirmekte ve «kaba kuvvet» e dönüşmektedir.

Ülkemizde durum:

12 Mart öncesi döneminde siyasal iktidarlarca Hukuk Devleti bir kenara itilmiş, hukukun ve yasaların eğemenliği kuralı açıkça çiğnenmiştir Bu dönemde egemen sınıfların desteğinde tüm devrimcilere, Anayasadan yana kişi ve kuruluşlara sürekli bir baskı yöntemi uygulanmış, otuza yakın genç ve işçi sömürücü çevrelerin maşaları ve beslemeleri tarafından sokak ortasında vurularak öldürülmüştür.

Vedat Demircioğlu, Atalay Savaş, Ali Turgut Aytaç, Mehmet Doğan Kılan, Mehmet Cantekin, Mustafa Taylan Özgür, Mehmet Büyük Sevinç, Battal Mehetoğlu, Şeref Aygün, Doktor Necdet Güçlü, Yaşar Serpin, Yaşar Yıldırım, Mustafa Baylan, Necmettin Giritlioğlu, Hüseyin Çaykan, Hüseyin Aslantaş, Firuz Mehmedi, Nail Karaçam, İlker Mansuroğlu, Şerafettin Atalay, Hıdır Altınay, Erdal Şener, Niyazi Tekin, bu dönemde yurtsever, halkının yanında demokrasi mücadelesi veren, Anayasayı savunan devrimci gençlerden ve işçilerden bazılarıdır.

Günün siyasal iktidarı ve emrindeki polis görevlileri bu olaylar karşısında seyirci kalmışlar yada dolaylı olarak suçluları desteklemişlerdir. Böylece bu hunhar cinayetlerin failleri meçhul kalmış ve saldırganlar korunmuştur.

12 Mart Muhtırasında «metin olarak» sözü geçen gelişmeler şöyle nitelenmiş ve hükümet ve parlemento şu sözlerle suçlanmıştır:

«Parlamento ve hükümet süregelen tutum, görüş ve icraatı ile yurdumuzu anarşi, kardeş kavgası, sosyal ve ekonomik huzursuzluklar içine sokmuş, Atatürk'ün bize hedef verdiği çağdaş uygarlık seviyesine ulaşmak ümidini kamu oyunda yitirmiş ve Anayasanın öngördüğü reformları tahakkuk ettirememiş olup, Türkiye Cumhuriyeti'nin geleceği ağır bir tehlike içine düşürülmüştür.»

Uygulama:

Muhtırada yer alan, Hükümet ve parlementoyu açıkça suçlayan bu sözler, ve doğru tanılar (teşhis) kâğıt üstünde kalmış, uygulamalar bu tanıya ters doğrultuda yürütülmüştür.

Gerçek suçlular, Anayasası uygulamıyanlar, ona karşı çıkanlar, reformları yapmayanlar, Anayasayı savunanlar üzerinde baskı kuranlar, onları öldürtenler ellerini kollarını sallıyarak gezmişler, buna karşılık muhtıranın suçladığı iktidarın tutumuna karşı çıkanlar, Anayasayı savunan yurtseverler, tutuklanmış, yargılanmış, mahkûm edilmiş ve bu insanlara en ağır ve insanlık dışı işkenceler yapılmıştır. Binlerce genç, işçi, köylü, öğretmen, yazar, sanatçı, öğretim üyesi, avukat, mühendis ve başkaları bertaraf edilmek istenmiştir.

12 Mart muhtırasının özü sözüne, kavli fiiline uymamış ve bu dönem tarihimize demokratik haklar, insan hakları, temel hak ve özgürlükler açısından kara bir sayfa olarak geçmiştir. Bu dönemden ne zaman söz edilse akla insanlık dışı işkenceler ve polis devleti gelecektir.

Bu gün:

Emperyalizm ve onun maşaları bu gün de yeni bir «plan uygulaması» peşindedir. Kendilerine Komando adını veren ve göğüslerine bozkurt rozeti takan eğitilmiş çeteler üniversiteleri, fakülteleri, okulları, yurtları, kantinleri, toplantıları, basmakta, silâhlı saldırılar düzenlemekte, gençleri, öğretmenleri ve işçileri öldürmekte ve yaralamaktadırlar.

Radyo ve bir kısım basın bu saldırıları, baskın ve cinayetleri «karşıt görüşlere sahip gençlerin çatışması» biçiminde yansıtma çabası içindedir. Besleme basının gerçekleri tahrif etmek görevleridir. Ama sağ duyu sahibi Türkiye halkı bunun «karşıt görüşe sahip gençlerin çatışması» değil, «faşist komandoların tek taraflı saldırısı» olduğunu anlamakta ve görmektedirler.

İstanbul Millet vekili Reşit Ülker Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılan Bütçe görüşmelerinde saldırıları eleştirmiş ve: **«komandolar devlet içinde devlet haline geldi.»** demiştir.

Bazı yetkililer, binlerce kişi önünde, meydanlar-

EĞİTİM - ÖĞRETİM ÖĞRETMEN İDARE İLİŞKİLERİ

Yaşar VARIŞ

İdarecinin okulda ve toplumda olumlu etki ve görev yapabilme gücü, ancak birlikte çalıştığı kişi ve grupların desteği ile gelişebilir. İdareci yönetmeliklerle belirtilmiş birtakım eğitim-öğretim işleriyle sorumludur. Bu işleri hangi yetenekte olursa olsun tek başına yönetemez. Ancak bütün okul kadrosunun uyumlu bir şekilde çalışmasıyla başarıya ulaşır. Hangi eğitim kurumunda olursa olsun, eğitim kadrosu dediğimiz öğretmenlerin yeri çok önemlidir. Ancak onun dinamizmi, öğrencileri Milli Eğitimce saptanmış amaçlara ulaştırabilir. Bu açıdan öğretmen - idareci ilişkileri özel bir önem taşır.

Burada eğitim ve öğretim işlerinin başarılı bir şekilde yürütülmesinde, öğretmen-idareci ilişkilerine kalıplaşmış yönetmelikler açısından değil, psikolojik esaslar bakımından kısaca değinmek istiyorum.

Bir idarecinin nasıl olduğu sorusu O'nun öğretmenlerle olan ilişkilerinde belli olur. Bu ilişkiler işbirliği temeline dayandırılmalıdır. Okullarımızda gittikçe artan, bir ölçüde de uygulanmakta olan DEMOKRATİK DÜŞÜNCE, eski idareci öğretmen ayırımını gittikçe kapatmaktadır. İdareci ve öğretmen okulun eğitim politikasının uygulanmasında beraber karar alıp, uygulamak zorundadır. İdareci arkadaş öncelikle kendisinin de bir öğretmen olduğunu hiçbir zaman unutmamalıdır. Bu görüşler ışığında; öğretmen-idareci ilişkilerinde göz önünde tutulması gereken bazı noktaları belirtelim.

1 — Öğretmenlik yüklü bir meslektir. Sınıf içi ve dışı çalışmalar, sınavlar, sınav kâğıtlarının değerlendirilmesi, yeni konuların hazırlanması, toplumun ve öğrencilerin gerisinde kalmamak için devamlı okuması, öğretmen toplantıları, seminerler öğretmeni bir hayli yormaktadır. Bütün bu işlerin yanında sınıfların kalabalık oluşu ve bazı idarecilerin klâsik tutumları da eklenince bu yorgunluk iyice artmaktadır. Burada idarecinin öğretmene davranışı, onunla olan ilişkileri onun yorgunluğunu giderici, samimi bir şekilde olmalıdır. Unutulmamalıdır ki öğretmen de aynı amacın gerçekleşmesi için çalışmaktadır.

2 — Öğretmen de bir insandır ve psikolojik bir varlıktır. Yaptıkları çalışmaların bir yerde idarecisi tarafından takdir edilmesini ister. O'na gösterilen bi güler yüz ve küçük bir teşekkür o'nun yorgunluğunu giderir. Ve daha verimli çalışması için güç katar.

3 — Öğretmen, sorumluluğu kendisine ait olan işlere idarecilerin sık, sık karışmamasını ister. İdareci öğretmen bir iş verdiği zaman onu bozacak veya o işte tesir edecek davranışlardan kaçınmalıdır. Ve öğretmenin gururunu kırmamaya çalışmalıdır.

4 — Öğretmen daima idareden DEMOKRATİK DAVRANIŞ bekler. Bazı öğretmenlere yapılan özel işlem veya kendisine yapılan haksız davranış onu üzer. İdareci kesinlikle bunlardan kaçınmalıdır.

5 — İdareci ve öğretmenler karşılıklı fikirlerine demokratik düzenin doğal sonucu olarak saygı göstermelidirler. Fikirler tartışılırken nezaket kurallarını aşmamalıdır. İdareci kendi düşüncelerini öğretmenlere bulunduğu yerin sıfatından yararlanarak zorla kabul ettirmeye kalkışmamalıdır. Önemli konularda öğretmenlerin görüşlerini almalıdır. Ve bunları değerlendirmelidir.

6 — Öğretmenler idarecilerden yapıcı REHBERLİK beklerler. İdareci, öğretmenin mesleğinde daha yararlı olması için ona yardımcı olmalıdır.

7 — İdareci ve öğretmenler arkadaşları hakkında bilerek veya bilmiyerek aleyhinde konuşmamalıdır. Bütün sorunlar yetkili kurullara, öğretmenler kuruluna getirilmeli, demokratik bir şekilde tartışılmalı ve karara bağlanmalıdır. Ve tüm olarak bu kararlara saygı gösterilmelidir.

8 — Öğretmenlerin idari denetimleri yapılırken onun içinde bulunduğu koşullar gözönüne alınmalı ve tatlı dille yapıcı olarak ikaz edilmelidir.

Yukarıda saydıklarımıza daha birçok konular eklenebilir. İdareci ve öğretmen okulun eğitim politikasının yürütülmesinde beraber çalışmak durumundadırlar. Öğretmen-idareci birbirlerini tamamlayan öğeler olmalıdır. Karşılıklı anlayış içinde birbirlerine yardım ederek, bir bütün olarak çalışmalıdır.

Çünkü yaptığımız işin önemi ve sorumluluğu çok büyüktür, ülkemizin gelecek kuşaklarını yetiştirmekteyiz. Ne verirsek, onu bekliyeceğiz onlardan.

---

da silâhla adam öldürenlere, devrimci gençlik avına çıkanlara vaız niteliğinde demeçler vermekte ve bildiriler yayınlamaktadırlar. Bu da canilere cesaret vermekte ve saldırılarını sürdürmelerine olanak sağlamaktadır.

12 Mart öncesi dönemine benzer gençlik ve işçi avı yeniden başlamıştır. İşçi Hüseyin Ürek, öğrenci Şahin Aydın, İşçi Şerif Aygül ve öğrenci Kerim Yaman bu devrimci avının ilk kurbanlarıdır.

Ceza Yargılama Usulü Yasasının değişik yeni hükümlerine göre 10 yıl önce dağ başında işlenen bir kısım suçlar suç üstü hükümlerine göre yargılanırken, İstanbul, Ankara ,ve Adana gibi büyük kentlerin meydanlarında, Üniversitelerde binlerce insanın ve polisin gözleri önünde öldürülen işçilerin ve gençlerin katilleri hâlâ aranmaktadır (!)

Yeni bir 12 Mart döneminin hortlatılmak istendiği en kapalı gözlerin bile görebileceği kadar meydandadır.

Soruyoruz.

Saldırılar önlenmez, suçlular cezalandırılmaz ve devrimci gençlik kendini savunmaya zorlanırsa, egemen sınıfların tezgâhladığı 12 Mart'ta olduğu gibi yine suçlu olarak devrimci gençlik mi gösterilecektir?

Sinop - Samsun Bölgesi Seminer Çalışmaları

Hasan Yiğit

Bölgemizde her iki ayın ilk haftası birer bölge semineri düzenlemekteyiz. 7.12.1974 tarihinde Alacam'da düzenlediğimiz bölge seminerini Samsun, Türkeli, Ayancık, Erfelek, Boyabat, Sinop, Alaçam, Bafra, Vezirköprü, Çarşamba, Ladik, ve Havza şubelerinden ikiyüze yakın üyemiz bu seminerleri izledi.

Seminerde, Alaçam Şubemiz, «Örgütlenme, ülkemizde öğretmen örgütlenmesinin tarihçesi, günümüzde öğretmen örgütü ve işleyişi, halk örgütlenmesi» başlıklarını taşıyan iki bildiri, Ayancık Şubemiz ise, «Sendikacılık, dünyada ve ülkemizde sendikal mücadelelerin durumu» başlıklı birer bildiri sundular. Toplantıya bildirilerden sonra tartışmalarla devam edildi.

A — Alaçam Şubemizin bildirilerinde özetle şunlar yer alıyor:

1 — ÖRGÜTLENME :

İnsanlar önceleri, ilkel toplum bilincinde, sınıfsız olarak yaşamışlardır. Üretimde, üretim güçlerinde ve ilişkilerinde meydana gelen gelişmeler bu toplumlarda sınıfların doğması ile köleci toplum düzeni başlamış, daha sonra feodal, kapitalist, sosyalist toplum biçimleri bunları izlemiştir.

Toplumlarda sınıflar meydana geleliberi, sınıflar arasında mücadeleler de başlamıştır. Bu mücadele halen de sürmektedir. Bu açıdan insanlık tarihi, sınıf mücadelelerinin tarihidir. İşte bu mücadele her toplum biçiminde örgütlü olarak verilmiş ve verilmektedir.

Günümüzdeki örgüt biçimleri iki bölümde toplanır.

1 — SINIF ÖRGÜTLERİ (Siyasî Partiler)

2 — SINIF VE TABAKALARIN EKONOMİK VE DEMOKRATİK ÖRGÜTLERİ (Birlikler, Dernekler, Sendikalar)

Çağımızda en etkili mücadele aracı, sendikalardır. Sendika, aynı sınıftan olanları, iş ve kazanç bakımından çıkarlarını korumak için aralarında kurdukları bir birliktir. Sendikal mücadelelerin yöneleceği amaç, ezilen, sömürülen emekçi sınıf ve tabakaların ekonomik ve demokratik haklarının güvence altına alınmasıdır. Yani ekonomik ve demokratik hakların alınması ve korunması için, en etkin bir araçtır.

İnsanın sermaye emrinde basit bir üretim aracı olmaktan çıkabilmesi için egemen sınıfların iktidarına son vermesi gerekir. Bu mücadele politik mücadeledir. Politik mücadeleyi ise tüm emekçi halk yığınlarını kucaklayan onları yönlendiren işçi sınıfının siyasî örgütü yürütebilir.

2 — ÖĞRETMEN ÖRGÜTLENMESİNİN TARİHÇESİ :

İlk öğretmen örgütü 20.4.1916 yılında İstanbul'da «Millî Talim Terbiye Cemiyeti» olarak kurulmuştur. 1948 lere değin bölük pörçük olan öğretmenler, bu tarhten sonra «Türkiye Öğretmenler Dernekleri Millî Federasyonu» çatısı altında toplandılar. 8 Temmuz 1965 tarihinde TÖS kurularak sınırlı sendikacılık dönemine girilmiştir. Ancak bu tam anlamı ile grevli ,toplu sözleşmeli sendikacılık değildi. 12 Mart darbesi ile Anayasaya ve insan haklarına aykırı kanun ve tedbirlerle gençler asıldı, hapisanelere dolduruldu, öğretmenler kıyılıp hapse atıldı.

Bir gecede 3500 öğretmen toplatıldı.

Böylece ülkemiz yeni bir döneme girmiş, öğretmen, memur ve gençlik örgütleri de yeni döneme göre ayarlanmış, örgütlenme hakları çiğnenmiştir.

3 — GÜNÜMÜZDEKİ ÖĞRETMEN ÖRGÜTLERİ VE İŞLEYİŞLERİ :

Günümüzdeki öğretmen örgütlenmesi dernekçiliktir. Örgütümüz TÖB-DER, Anayasa Mahkemesince bazı maddeleri iptal edilen 1630 sayılı Dernekler Yasasına göre çalışmalarını sürdürmektedir. Biliyoruz ki toplumlarda hiçbir hak yönetilenlere yönetenlerce verilmemiştir. Toplumlarda her sınıf ve kesim kendi hakkını verdiği mücadele sonunda almıştır. Türkiye Öğretmenleri de emek uğraşlarında bir araç olan sendikal haklarını, kendi uğraşlarıyla alacaktır. Geri bıraktırılmış bir ülkenin öğretmenleri olarak geri bıraktırılmışlığımızın koşulları gereği öğretmenlerimize, özellikle TÖB-DER'li öğretmenlere büyük görevler düşmektedir. Emperyalizme, uzantılarına, feodal kalıntılara, sermayenin baskı ve zulüm yönetimi faşizme karşı, demokratik halk cephesinin oluşmasında, halk yığınlarının örgütlenip bilinçli olarak mücadelesinde, emperyalizmin ve yerli ortaklarının, baskı, tahakküm ve sömürüsünden arınmış bir Türkiye'nin yaratılmasında önemli görevleri vardır.

4 — HALK ÖRGÜTLENMESİ :

Emperyalist - kapitalist ülkeler kendi aralarında iki kez uzlaşmaz duruma düşmüşler ve ikisini de bir paylaşım savaşı ile çözümleme yoluna gitmişlerdir. İkinci paylaşım savaşından sonra dünyanın üçte birinin sosyalist olması ve emperyalizmin sömürü alanı dışına çıkması, gerek emperyalist ve gerekse sosyalist blokta dünyayı bir kaç kez yok edebilecek nükleer gücün olması, ezilen ulusların ve halkların bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelelerinin ileri boyutlara ulaşması ve başarı kazanması, artık emperyalist ülkelere kendi aralarındaki çelişkilerini bir savaşla çözümleme olanağı vermemektedir.

Bu nedenle emperyalizm bu üçüncü bunalım dönemini uzatmak, baskı, tahakküm ve sömürüsünü daha uzun sürdürebilmek için çok ince ve çok sinsi girişimlerde bulunmakta, oyunlar tezgâhlamaktadır. Örneğin, kendi dinamiği ile oluşturduğu, kendine bağlı kapitalizmle ve gayri millî burjuvazi aracılığı ile çıkarlarını sürdürmektedir. Bu nedenle emperyalizm üçüncü bunalım döneminde geri bıraktırdığı ülkelerde bir dış olgu değil, fiilen oligarşik diktanın içinde yer alan bir iç olgudur.

Dünyada ve Türkiye'de başta işçi sınıfı olmak üzere diğer bütün halk kesimlerinin uzun yıllardan beri devam eden örgütlü mücadelesi ve örgütlenme

TÖB-DER YÖNETİM KURULUNUN YAYINLANMASINI İSTEDİĞİ KARARLAR

1 — Yürütme Kurulunun görüş ayrılığı içinde olduklarını söyledikleri noktaların Yönetim Kurulu olarak temelde değil, sonuçta ayrılık olarak ortaya çıktığını belirtiriz. Temelde örgütümüz TÖB-DER'in öğretmen kitlesinin ekonomik-demokratik mücadelesinde öncülük görevini yerine getirmede aksaması, eylemsizlik içine düşmesidir. Görüş ayrılıklarının iki yazı üzerinde yoğunlaştırılmasının maddi temeli budur. Bu açıdan Yürütmenin karar altına almamız için ısrar ettiği konularda görüşlerimiz şunlardır:

A — Siyasi partiler karşısındaki tavrımız: Öğretmen hareketinin temsilcisi TÖB-DER'in partiler karşısındaki bağımsızlığı kesinlikle korunmalıdır. Bu partiler üstü bir politika izlemek değildir. Örgütümüz TÖB-DER'in bağımsızlığını savunurken örgüt olarak tavrımızın işçi sınıfı ve diğer ilerici sınıf ve tabakaların yanında olduğunu belirtiriz. Biz örgüt olarak hiç bir devrimci grubun ne savunucusu, ne de yericisiyiz. Hakemlik bize düşmez. Ancak herhangi bir grubun örgüt yönetimine tek başına egemen olmasına çalışmasına kesinlilke karşıyız.

B — Kıbrıs konusunda geçmiş uygulama hakkında yönetim kurulunun bu oturumunda görüşme açılmamasında yarar görüyoruz. Kıbrıs'ın tüm yabancı güçlerden arınmış, bağımsız, demokratik ve fedaratif bir Kıbrıs'ın savunucusu olduğumuz temeli üzerinde anlaşılmalıdır.

C — TÖB-DER savunma hakkına saygılıdır. Ancak Yürütme Kurulunun Yönetim Kurulundan karara bağlanmasını istediği savunma hakkı ve dergi imha meselesi kendi aralarındaki tartışma bütünlüğünden soyutlanmakta ve gereksiz tartışmaların aracı olarak kullanılmaktadır. Dergilerin imhasına değil, Yürütme Kurulunun kararına rağmen basılan bir bültenin dağıtımından alıkonulması (sonraki uygulama dikkate alındığında söz konusudur. Bir disiplinsizliğin örgüte getirebileceği zararlar açısından Yürütme Kurulunun bu kararı olumludur. Yönetim kurulunun iki günden bu-yana yaptığı çalışmalar dikkate alındığında bir grubun tasviye edileceği yönündeki kaygıların yersiz ve yanlış olduğu sonucuna vardık.

Ç — Yürütme kurulu tüm kararlarını karar defterine geçer, gerektiğinde karşı yazı konulur.

D — 87. sayılı Bülten'de «Emperyalizmin Parmağı» adlı yazının basılmaması yönünde alınan Yürütme Kurulu kararına uyulmaması disiplinsizliktir. «İmhası» şeklinde alınan Yürütme Kurulu kararının biçimsel olarak yanlış olduğunu belirtiriz. Buradaki «imha» sözcüğünün «derginin dağıtılmaması» şeklinde konulması gerektiğini belirtiriz.

E — Yönetim ve Yürütme Kurulları kararlarına tüm yöneticilerin, şubelerin, üyelerin kesinlikle uyması gerekir. Bu kurala uymayan bazı davranışların varlığı saptanmıştır. Bu önemli bir kusurdur. Bundan böyle bu konuda herkes çok titizlik gösterecektir. Organların kararlarına uymayanlar hakkında gerekli işlemler yapılacaktır. Bu konuda sorumluluğu olan arkadaşların özellikle örgütümüz TÖB-DER'in hareketsizliğe düşmesinden sorumluluğu olan tüm yürütme kurulu üyelerinin öz eleştiri yaparak bundan böyle yürütme kurulunun, TÖB-DER'in, öğretmenlerin ekonomik, demokratik taleplerinin en gözü pek savunucusu olması yönünde üzerlerine düşen sorumlulukların bilinci ile yürütmeye sahip çıkmasını isteriz. Zafer, öğretmenlerin ekonomik ve demokratik mücadelelerinde sorumluluklarının bilincinde olarak görev alan, yürüten tüm devrimci arkadaşlarımızın, TÖB-DER'indir.

TÖB-DER YÖNETİM KURULU

Bu görüşlerin:
a) Saptanan biçimine,
b) Bazılarının özüne karşıyız.

Halil Öncül — Saadettin Öztürk

deneylerinden korkan hakim sınıflar, halkın örgütlenme isteklerini çarpıtmak, onun kendi öz dinamizmiyle örgütlenmesini önlemek için, bir yandan halkın aydın kesimlerinin örgütlenmesine faşizan kayıtlar koyarken (sendika kurma yasağı, dernekler politikaya karışamaz kaydı) diğer yandan kendini yukarıdan aşağı lanse ettiği partiler üstü sendikacılık, halk sektörü, BAĞ-KUR, ÇAY-KUR, FİSKO-BİRLİK, KÖY KOOPERATİFLERİ... ve benzeri gibi kendi mutemet adamları tarafından halkı notralize ettiği gibi, halkın örgütlenme arzularını sömürerek, kendi kontrolü hizmetinde halkı pasifize ediyor. Bunu önlemek başta işçi sınıfının siyasî örgütü ve aydın kesimlerin çok dikkatli, kararlı ve sabırlı çalışmalarına bağlıdır. Mevcut bütün anti-demokratik yasalara, halkın bütün örgütleri ile dayanışma içinde aktif mücadele verirken, geriye doğru değiştirilecek, yasalara da karşı çıkmak bütün ekonomik demokratik örgütlerin asli görevidir. Mevcut 141 — 142 memurlara sendika kurma yasağı, dernekler yasası... vb. anti demokratik yasaların bütün demokratik örgütlerin, hiç zaman geçirmeden ortak ve disiplinli bir dayanışma içinde kaldırılması, doğrultusunda aktif mücadele vermeleri mutlaka gerçekleştirilmelidir.

B— AYANCIK ŞUBEMİZİN BİLDİRİSİ : Sendikacılığın tarihçesi genel olarak dünyada sendikacılık, ülkemizde sendikal mücadelelerin tarihi, sendikacılığımıza ABD emperyalizminin etkileri, sarı sendikacılık, devrimci sendikalar, öğretmen sendikacılığı ve sendikal mücadelemiz konularında doyurucu bilgiler yer almaktadır. Daha sonra, şubelerimizden gelen üyelerimiz söz almış, bu konular üzerinde konuşmuşlardır.

Sevgi ve başarı dileklerimle.

ÖYKÜ

Yazan : Jack London

Çeviren : Metin İlkin

MEKSİKALI DEVRİMCİ

Geçmişini kimse bilmiyordu. Hele örgüttekiler, yani en çok bilmesi gerekenler de bilmiyordu. Yeraltına indiğinde baştan kuşkulandılar ondan. Bir ajan provakatör olabilirdi. Diaz gizli polisinin aralarına sızmış ajanları az mı can yakmıştı. Daha o zaman, arkadaşlarından pek çoğu, Birleşik Amerika'nın sivil ve askeri hapisanelerinde yatıyor, bazıları da kurşuna diziliyordu.

Çocuğun ilk bıraktığı izlenim pek elverişli değildi. On sekiz yaşındaydı, yaşına göre iri olmayan vücuduyla gerçekten bir çocuktu. Adının Felipe Rivera olduğunu söylemişti. Hepsi bu kadar, ne fazla, ne eksik... Yeraltı örgütünün kapısında değil, içindeydi, devrim için çalışmak istiyordu. Cevap beklerken dudaklarında bir gülümseme, gözlerinde dostça bir bakış yoktu. İri yarı, korkusuz Paulino Vera, içinde bir titreme duyuyordu ona baktıkça. Karşısındaki ürkütücü, anlaşılmaz bir yaratıktı. Çocuğun kapkara gözlerinde zehirli yılanınkini andıran bir bakış vardı. Derin, yoğun bir acılıkla soğuk alevler gibi parıldıyorlardı. Bakışlarını devrimcilerin yüzlerinden, daktiloda mektup yazan Mrs. Sethby'ye çevirdi. Bakışları sadece bir karşılaşmakla allak bullak oldu. Mrs. Sethby. Yazdığı mektubun uyumunu bozmamak için bütün yazdıklarını yeni baştan okumak zorunda kalmıştı.

Paulino Vero, soru dolu gözlerini Arrelano ve Ramos'a çevirdi, onlar da aynı soran bakışlarla ona ve birbirlerine baktılar. Kuşkulanmışlardı, kararsızdılar. Bu genç, bilinmeyen'in tehlikelerini getiriyordu akla. Bilinmeyenin ta kendisiydi. Bu genç, Diaz'a ve zulümlerine karşı dürüst ve sade vatanseverlerin duydukları nefreti duyan bu dürüst ve sade devrimcilerin anlamadıkları bir insandı. Vera, beklenmedik bir anda sessizliği bozdu, soğuk soğuk konuştu:

«İyi. Demek devrim için çalışmak istiyorsun? Peki, ceketini çıkar, as şu çiviye. Gel sana kova ile bezin nerede olduğunu göstereyim. İşe yerleri temizlemekle başlayacaksın. Burası bitince öbür odaları, çöp sepetlerini falan, pencereleri...»

Çocuk sordu:

«Bunlar devrim için midir?»

Vera, «Evet, devrim için,» diye cevap verdi.

Rivera, kuşkuyla herkese baktıktan sonra ceketini çıkardı, «Başüstüne,» dedi.

Hepsi bu kadar. Her sabah geliyor, süpürüyor, siliyor, temizliyordu. Sobaların külünü boşaltıyor, kömür, odun taşıyor; erkenciler bile daha gelmeden ateşi yakmış oluyordu.

Bir gün, «Burada yatabilir miyim?» diye sordu.

Ahaa- Demek mesele buydu. İşin içinde Diaz'ın parmağı görünmeye başlamıştı. Komitenin odalarında yatmak demek, örgütün sırlarını, ad listelerini, Meksika'daki arkadaşlarının adreslerini öğrenmek demekti. İsteği reddedildi. Rivera da bir daha ağzına almadı bunu. Onların bilmedikleri bir yerde yatıp kalkıyor, bilmedikleri bir yerde doyunuyordu. Bir kere, Arrelano, ona birkaç dolar vermek istemişti. Rivera, başını sallayarak parayı geri çevirdi. Vera, yanlarına gelip de parayı alması için zorlayınca, «Ben devrim için çalışıyorum,» dedi.

Devrimin adımlarını hızlandırmak bir bakıma paraya bağlıydı, bu da hep örgütten beklenirdi. Militanlar açlıktan ölene kadar çalışırlarken, varlarını yoklarını ortaya koyarlarken, gene de birkaç doların eksikliği devrimi aksatabiliyordu. Bir kere, evin kirasını iki aydır ödemedikleri için ev sahibi onları kapı dışarı etmeye kalkışmıştı. O zaman May Sethby'nin masasının üzerine altmış tane doları bırakan Felipe Rivera oldu, o hırpani kılıklı temizleyici çocuk. Ama iş bununla da bitmiyordu. (May Sethby'nin masasının üzerinde, işçi sendikalarına, gazetecilere mahkemelere yazılmış mektuplar parasızlıktan postaya atılamadığı için durup duruyordu). Vera'nın baba yadigârı altın saati elden çıkmıştı. My Sethby'nin üçüncü parmağındaki düz altın halka da satılmıştı. Durum umutsuzdu. Ramos ile Arrelano, umutsuzluktan bıyık burmaya başladılar. Postane veresiye pul vermezdi. Ama mektupların gönderilmesi şarttı. O sırada şapkasını giyip çıktı Rivera. Geri döndüğü zaman, May Sethby'nin masasının üzerine bin tane iki sentlik pul koydu.

Vera, arkadaşlarına, «Diaz'ın pis altınları olmasın?» diye sordu.

Alınları kırıştı ama, bir sonuca varamadılar.

Felipe Rivera, devrimin yer temizleyicisi, fırsat düştükçe örgütün emrine altın ve gümüş paralar vermeye devam etti.

Ona daha ısınamamışlardı. Kendisini tanımıyorlardı. Yolları ayrıydı. O, kimseyle sırdaş değildi. Ne soru soruyor, ne kurcalanmaya fırsat veriyordu. O kadar genç olduğu halde hiç biri ona soru sormaya cesaret edemiyorlardı.

Arrelano, içinden çıkamamış gibi omuzlarını kaldırıp, «Belki de tam bir devrimci» diyordu. «Bilmiyorum, bilemiyorum.»

Ramos, «O insan değildir,» dedi.

May Sethby de, «Kupkuru bir ruhu var,» dedi. «Hayatının sevinci, ışığı kaçmış. Tıpkı bir ölü gibi, ama gene de korkunç biçimde canlı.»

Vera, «Korkunç acılar çekmiş,» diye fikrini söyledi. «Yüzünde öyle bir ifade var. Oysa bir çocuk.»

Gene de ona alışamıyorlardı. O, hiç konuşmaz; hiç bir şey sormaz, hiç bir öneride bulunmazdı. Soğuk bir ateşle yanan gözlerinden gayrı bütün yüzünde ölülerinki gibi bir ifadesizlikle onların devrim üzerine konuşmalarını dinlerdi.

Vera, May Sethby'ye, «O ajan değildir,» dedi. «Beni iyi dinle, bir vatansever, hepimizden fazla vatansever o! Buna inanıyorum. İşte şurada, kafamda ve yüreğimde duyuyorum. Ama onu hiç tanımıyorum.»

May Sethby, «Haşin bir tabiatı var,» diye cevap verdi.

Vera, titreyerek, «Biliyorum,» dedi. «Gözleriyle bana da baktı. Onlarda sevgi yok, tehdit var; bir kaplanınki gibi vahşi gözler. Davamıza sadakatsizlik edecek olsam beni öldüreceğinden eminim. Onda merhamet diye bir şey yok. Çelik kadar duygusuz ve buz gibi soğuk. Ne Diaz'dan, ne de parayla tutulmuş saldırganlardan korkuyorum. Ama bu çocuktan ödüm patlıyor. Doğru söylüyorum, gerçekten korkuyorum ondan. Ölümün soluğudur o.»

Ama Rivera'ya, devrime bağlılığını isbat için, görev verilmesi hakkında öbürlerini zorlayan, sınanmasını isteyen gene Vera oldu.

Los Angeles ile Aşağı Kalifornia arasında irtibat kesilmişti. Arkadaşlarından üçü, kendilerine kazdırılan mezarların başında kurşuna dizilmişlerdi. İki tanesi de Los Angeles'de hapisteydiler. Federal kumandan Juan Alvarado, canavar ruhlu bir karşı devrimciydi. Bütün plânlarını alt-üst etmişti. Bu yüzden, Aşağı Kalifornia'da faaliyette bulunan devrimcilerle irtibatları kalmamıştı.

Genç Rivera bu iş için görevlendirildi. Güneye doğru yola çıktı. Döndüğü zaman irtibat sağlanmıştı, işini başarmıştı yani. Onun geçtiği yol üzerinde bir iş daha başarılmıştı. Federal kumandan Juan Alvarado öldürülmüştü. Göğsünde kabzasına kadar saplanmış bir bıçakla bulunmuştu yatağında. Rivera'ya belki de cesaret edemedekilerinden bir şey sormadılar. Rivera da bir şey söylemedi. Sadece birbirlerine baktılar, o kadar.

Vera, «Size dememiş miydim,» dedi. Diaz her şeyden çok bu çocuktan korkmalıdır. Rivera amansızdır. Tanrının elidir.»

May Sethby'nin parmak bastığı ve hepsinin sezdiği o korkunç huy şimdi eylemiyle isbat ediyordu kendini.

Zaman zaman dudakları patlamış, yanağı morarmış olarak çıkageliyordu. Bunların, yediği, uyuduğu, para kazandığı ve komitece bilinmeyen daha birçok şeyler yaptığı dış dünyada ettiği kavgaların sonucu olduğu belliydi. Bir zaman sonra, haftada bir yayımlanan devrimci gazetenin mürettipliğine başladı. Bazan harfleri dizemediği zamanlar oluyordu; elleri ve parmakları hiç bir işe yaramaz, kolunun biri sarkık, yüzü ıstırapla gerili olarak geldiği zamanlar.

Arrelano, «Serserinin biri,» dedi.

Ramos, «Kötü yerlere girip çıkıyor,» dedi.

Vera, «Ama parayı nereden buluyor?» diye sordu. «Daha bugün gazete kâğıdı için yüz kırk dolar verdiğini öğrendim.»

May Sethby, «Ara sıra ortadan kayboluyor ya,» dedi. «Neler yaptığını hiç açıklamıyor bize.»

Ramos, «Arkasına gözcü koyalım,» diye bir öneride bulundu.

Vera, «Ben bu gözcünün yerinde bulunmak istemem,» dedi. «Yoksa, beni gömmekten başka bir şey yapamazsınız. Rivera'nın müthiş bir ihtirası var. Amacı ile arasına kimsenin girmesine izin vermez.»

Ramos, «Karşısında çocuk gibi kalıyorum,» dedi.

Arrelano, «Bana kalırsa, o, iradenin ta kendisidir,» dedi. «O ilkel insan, aç kurt, çıngıraklı yılan ve akreptir.»

Vera, «O devrimin dirilişidir,» dedi. «Devrimin ruhu ve ateşidir. Gecelerin sessizliğinde dolaşan bir tahrip meleğidir.»

May Sethy, «Onun için ağlayabilirim,» diye duygularını açıkladı. «Kimseyi tanımıyor, herkesten nefret ediyor. Bize katlanıyor, çünkü, biz onun amacına varmak için bir yoluz. Oysa o yalnız... yapayalnız.» Sözünü bitirdiği zaman gözleri ıslak ıslaktı. Dokunsalar boşanacak.

Rivera'nın çalışması ve geliş gidiş saatleri düzensizdi. Bazen bir hafta geçer onu göremezlerdi. Bazan da bir ay gelmezdi. Bu seferlerinin dönüşlerinde, hiç bir şey söylemeden May Sethby'nin masasının üzerine altın paralar bırakırdı. Gene, zaman gelir günlerce, haftalarca komitede kalırdı. Böyle günlerde bile, bir bakarsın, sabah erkenden akşam geç vakte kadar ortadan kaybolmuş.

Arrelano, onu, bir gece henüz patlamış kanayan dudağı, şişmiş parmaklarıyla matbaada çalışırken bulmuştu.

II

Vakit yaklaşıyordu. Devrim artık gün meselesiydi. Ama komite sıkıntıdaydı. Para ihtiyacı her zamankinden fazla, para bulmak ta her zamankinden güçtü. Son kuruşlarına kadar veren vatanseverlerin artık verecek bir şeyleri kalmamıştı. İşçiler, göçmenler zaten pek az olan gündeliklerinin yarısını veriyorlardı. Ama bundan daha fazlasına ihtiyaç vardı. Yılların üzücü, yorucu çalışması meyvasını verecekti. Vakit tamamdı. Devrim tetikteydi. Son bir çaba, son bir kararlı saldırı, devrim başarılacaktı. Onlar Meksika'larını çok iyi tanırlardı. Bir kere başladı mı devrim kendi kendine devam ederdi. Bütün Diaz makinası kâğıttan evler gibi yıkılacaktı. Sınır boyları ayaklanmaya hazırdı. Bir Amerikalı müttefik, yüz adamı ile sınırı aşıp Aşağı Kalifornia'ya yürümeye hazırdı. Ama silâha ihtiyaçları vardı. Komite, ta Atlantiğe kadar hepsiyle temastaydı ve hepsinin silaha ihtiyacı vardı; maceracılar, eski askerler, eşkiyalar, Amerikalı işçiler, komünistler, sosyalistler, esaretten kaçan Meksikalılar, Colorada ve Coeur D'alene madenlerinden kaçan madenciler - çağdaş dünyanın bu karmakarışık uçları hep silah bekliyorlardı.

Bu karışık, intikam duygusuyla çoşmuş topluluğu sınırlardan içeri sokan devrim başladı demektir. İlkin kuzey kapısı, gümrük binası ele geçirilecekti. Diaz karşı koyamazdı. Ordularını üstlerine yürütmeye cesaret edemezdi, o güneyi korumak zorundaydı. Buna rağmen ateş güneyden yayılacaktı. Halk ayaklanacaktı. Dağlardan şehirlere, şehirlerden şehirlere yürünecek, sonunda ihtilâlci halk orduları her taraftan Diaz'ın son güçlü kalesi olan Mexico şehrine saldıracaklardı.

Ama bütün iş paraya bağlıydı. Silahları kullanacak aceleci ve sabırsız adamlar vardı. Silah tüccarı hazır bekliyordu, paraları saydılar mı teslim edilecekti silahları. Ama devrim hazırlığı örgütü tüketmişti. En son dolarlarını harcamışlar, en son çarelerini kullanmışlardı; devrim gene de tetikteydi. Silah ve cephane. Halk orduları silahlanmalıydılar. Ama nasıl- Ramos, elkonulmuş topraklarını

düşünüyor; Arrelano, gençliğinde servetini olur olmaz işlerle tükettiğine yanıyor; May Setbhy de, acaba arkadaşlar daha tutumlu davranamazlar mıydı diye kendi kendini yiyordu.

Paulino Vera, «Düşünün bir kere,» diyordu «Meksika devrimi önemsiz birkaç dolara bakıyor.»

Yüzlerinde umutsuzluk okunuyordu hepsinin. Son kurtuluş çareleri, onlara para verecek olan Jose Amarillo, Chihua'daki köşkünde yakalanmış, ahırının duvarı dibinde kurşuna dizilmişti.

Yerleri silmekte olan Rivera, elinde fırçası, sıvanmış kolları pis sularla ıslak, başını kaldırdı.

«Beş bin dolar yeter mi?» diye sordu.

Hayretle baktılar ona. Vera yutkundu, başını salladı. Konuşamıyordu, ama ona güven duyuyordu.

Rivera, «Silâhları sipariş edin,» dedi. Sonra ağzından işittikleri en uzun konuşmayı yaptı: «Vakit çok az. Üç hafta içinde size beş bin dolar getireceğim. Savaş için o zamana kadar havalar da biraz ısınmış olur. Hem zaten bundan erken para bulamam.»

Vera, ona karşı duyduğu güvene kapılmamaya çalıştı. Bu inanılmaz bir şeydi. Devrim pratiği içinde nice umutları yıkılmıştı. Devrimin bu hırpani yer silicisine inanıyordu, ama gene de ona inanmaya cesaret edemiyordu.

«Sen bir delisin«» dedi.

Rivera, «Üç hafta sonra», diye cevap verdi. «Silahları sipariş edin.»

Ayağa kalktı, sıvanmış yenlerini indirdi, ceketini giydi.

«Sipariş edin,» dedi. «Ben şimdi gidiyorum.»

III

Telaş içinde koşuşmalar, telefon konuşmaları ve sövmelerden sonra Kelly'nin yazıhanesinde bir gece toplantısı yapılmıştı Kelly'nin işleri başından aşkındı; ve beklenmedik anlarda da terslikler çıkıyordu. Bill Carthey ile bir maç yapması için Danny Word'u New York'tan getirtmişti. Karşılaşmanın yapılacağı tarih üç hafta sonraydı, ama Carthey ağır yaralıydı, iki gündür yatıyordu. Yerini alacak kimse yoktu. Kelly, doğuya telgraf üstüne telgraf yağdırıyor, göz dolduracak bir tüy siklet bulmak için çırpınıyordu. Ama bu maçı göze alacak bir boksör geçiremedi eline. Şimdi hafif de olsa yeni bir umut belirmişti.

Karşı karşıya gelince Kelly, Rivera'ya bir göz attıktan sonra, «Çok cesursun!» dedi.

Rivera, nefretle bakıyordu. Ama yüzü ifadesizdi. Sadece, «Ben Word'u yenebilirim,» dedi.

«Nereden biliyorsun? Hiç onu dövüşürken gördün mü?»

Rivera, hayır anlamına başını salladı.

«Seni iki gözü kapalı ve tek kolla yener o!»

Rivera, omuzlarını silkti.

Boks ajanı, bu tavır karşısında öfkelenmişti. Hırsla bağırdı:

«Söyleyecek sözün yok mu?»

«Ben onu yenebilirim.»

Michael Kelly, az alaylı, sordu: «Şimdiye kadar kiminle düvüştün ki?» Michael, boks ajanının kardeşiydi.

Rivera, onu, cevap vermeden acı bir bakışla süzdü.

Kelly, bu düşmanca sessizliği bozdu:

«Neyse, Roberts'i tanıyorsun,» dedi. «Haber yolladım, neredeyse gelir. Otur, bekle, bana kalırsa senin kazanmana en küçük bir ihtimal yok. Halka uydurma bir maç seyrettiremem. Ön koltukların on beşer dolara satıldığından haberin var mı?»

Roberts geldiğinde kafayı tütsülemiş olduğu anlaşıldı hemen. Yürüyüşü de konuşmaları gibi düzensizdi. Uzun boylu, zayıf bir adamdı.

Kelly, derhal konuya girdi.

«Bana bak Roberts, bu küçük Meksikalıyı keşfettim diye böbürlenip duruyorsun. Carthey'in kolunun kırıldığından da haberin var. Şimdi, bu küçük herif gelmiş, onun yerini almak istediğini söylüyor. Ne dersin?»

«Çok iyi olur,» diye Roberts ağır ağır başını salladı. «İyi bir maç olur, Kelly!»

Kelly, «Sanırım nerdeyse Danny Ward'u yenebileceğini de söyleyeceksin,» dedi.

Roberts, durumu zihninde ölçüp tarttı, yanılmak istemiyormuş gibi derinlemesine düşündü.

«Hayır, bunu söyleyemeyeceğim. Ward kurt bir boksördür. Ama, Rivera'yı öyle kolay yenemez. Ben Rivera'yı iyi tanırım. Hiç siniri yoktur. Hem de iki yumruğuyla dövüşür. Her durumda o bayıltıcı yumruklardan atabilir.»

«Bırak bunları canım. Nasıl bir karşılaşma çıkarır onu söyle. Bütün ömrünce boksör yetiştirdin. Kanılarına saygı duyarım. Halkı, verdikleri paraya göre tatmin edebilir mi?»

«Hem de nasıl! İnan ki, Danny'ye de zor anlar yaşatacaktır. Bu çocuğu tanımıyorsun, ben tanıyorum. Onu ben keşfettim. Sinir diye bir şey yoktur onda. Şeytanın ta kendisidir. Sizleri de Danny'yi de şaşırtacaktır. Onu yenebileceğini söylemiyorum, ama öyle bir dövüşecektir ki, istikbalinin parlak olduğunu hepiniz göreceksiniz.»

«İyi, iyi!...» dedi Kelly, sekreterine emir verdi: «Danny'ye telefon edin. Bir iş çıkarsa çağırtacağımı söylemiştim. Karşıda Yellowstone'da gösteriş yapıyordur.» Sonra Roberts'e döndü: «Bir şey içer misin?»

Roberts, kokteylini içerken konuşmaya başladı:

«Bu küçük şeytanı nasıl keşfettiğimi size hiç anlatmadım, değil mi? İki yıl önceydi, bir gün antrenman yerine geldi. Ben o sıralar, Prayne'i Delaney ile yapacağı maça hazırlıyordum. Prayne müthiş bir boksördür, hiç acıması yoktur. Çalışırken karşısındakileri parçalamaya bakar. Bu yüzden onunla çalışacak birini bulamıyordum. Bu aç Meksikalı oğlan da oralarda dolaşıp duruyordu, benim de umutsuzluktan kolum kanadım kırıktı. Bu aç herifi yakaladığım gibi eldivenleri giydirip Prayne'in karşısına diktim. Çocuk meşinden daha sertti, ama çok zayıftı. Boksun b'sini bilmiyordu. Prayne onu paçavraya çevirdi. Meksikalı iki raund dayandı, sonra bayıldı. Açlıktan ha- Dayak yemiş miydi, hem de öyle bir dayak yemişti ki tanıyamazdınız. Yarım dolara iyi bir yemek verdim. Yemeği nasıl yediğini görmeliydiniz. İki günden beri açmış meğerse. Bunun da

sonunu gördük diye düşünüyordum. Ama ertesi gün o yaralı haliyle tekrar geldi; yarım dolarla bir yemeğe hazırdı. Zamanla ilerledi. Korkunç dayanıklı, anadan doğma bir boksördür o. Bir buz parçasıdır. Bildim bileli arka arkaya on kelime bile konuşmadı. İşini iyi bilir.»

Sekreter, «Seninle çalıştığını gördüm birkaç kere,» dedi.

Roberts, «Bütün büyük boksörlerle çalıştı,» diye cevap verdi. «Hepsinden de bir şeyler öğrendi. Bazılarını yenebileceğini gördüm ama, hiç bir zaman bunda gözü yoktu. Sanırım boksu hiç sevmedi. Seviyormuş gibi görünüyor yalnız.»

Kelly, «Son birkaç aydır küçük kulüplerde dövüşüyordu galiba?» dedi.

«Evet. Bunu ben de anlamadım. Birdenbire içine bir heves gelmiş olmalı. Bütün yerli boksörleri yendi. Paraya ihtiyacı vardı her halde; kılığından belli olmuyorsa da epey bir para kazandı... Tuhaf bir insan. Ne iş yaptığını, vaktini nerelerde geçirdiğini kimse bilmiyor. Çalışırken bile işi biter bitmez kaybolur gider. Bazan haftalarca görünmez. Öğüt dinlemez, bildiği bir yol var onu yürüyor. Onun menacerliğini alacak adam zengin olur ama o, bana kalırsa, şampiyonluğa falan aldırmıyor. Yalnız, iş hesaba geldi mi nakit para isteyişini görmelisiniz.»

Bu sırada Danny Ward girdi içeri. Meneceri ile antrenörü de yanındaydılar. Selamlaştılar, bir espri oraya, bir şaka buraya, herkese gülümsemeler; bu Danny'nin huyuydu. Bunda samimiydi bir parçacık. Numarasını inanarak oynuyordu, çünkü hayatta başarıya ulaşmak için dostluğun iyi bir araç olduğunu anlamıştı. Ama aslında aklı başında, soğuk kanlı bir boksör ve iyi bir adamdı. Geri yanı sahteydi. Her türlü para konuşmalarında hazır bulunurdu, menecerini bile denetliyor sanısı uyandırırdı..

Rivera ise bambaşkaydı. Onun kanında İspanyol kanı kadar Kızılderili kanı da vardı; köşesinde sessizce oturur, sadece gözleri her şeye dikkat ederek bütün yüzleri bir bir süzerdi.

Danny, bakışlarını, değerini biçmek ister gibi Rivera'nın üzerinde dolaştırdı.

«Demek bu bay?» dedi. «Nasılsın bakalım, ahbap!»

Rivera'nın gözleri kinle parıldadı, ama işitmiş görünmedi. Bütün yabancılardan nefret ederdi, hele bundan, kendisinin bile garip bulduğu bir kesinlikle nefret etmişti.

Danny, yapmacık bir tavırla Kelly'yi protesto etti :

«Aman Allahım beni sağır dilsiz biriyle dövüştürmeyeceksiniz ya?»

Kahkahalar kesilince yeni bir espri daha savurdu :

«En iyi diye bunu çıkartıyorsanız Los Angeles'de dövüşecek adam kalmamış demek. Hangi çocuk bahçesinde buldunuz bunu?»

Roberts, Rivera'yı savundu :

«İnan bana Danny, iyi bir çocuktur o. Göründüğü kadar da yumuşak değildir.»

Kelly yalvardı :

«Koltukların yarısı satıldı, Danny, Mecbursun bununla dövüşmeye. Başkasını bulamadık.»

Danny, gene Rivere'ya bakarak içini çekti.

«Ona pek sert davranmamalıyım,» dedi. «Elbet ilk hamlede yere serilmezse.»

Roberts, öfkeyle burnundan soludu.

Meneceri, Danny'yi, «Dikkatli olmalısın,» diye uyardı. «İsabetli bir yumruk yerleştirebilir.»

Danny gülümsedi. «Hiç merak etmeyin, elbet dikkatli olacağım,» dedi. «Başlarında biraz oyalarım seyirciler için. On beş raund yeter mi Kelly? Sonra işini bitiririm.»

Kelly, «Yeter,» diye cevap verdi. «Gerçek bir dövüşe benzesin de.»

«Şimdi işe gelelim,» dedi. Danny, aklından hesaplar yapıyormuş gibi durakladı. «Elbet Sarthey'le olduğu gibi gişe hasılatının yüzde altmış beşi. Ama bunu bölüşme değişik olmalı. Bana yüzde seksen yeter.» Sonra menecerine döndü : «Tamam mı?»

Menecer, «Tamam,» diye onayladı.

Kelly, Rivera'ya sordu :

«Hey bana bak, anladın mı?»

Rivera başını salladı.

Kelly, izah etti :

«Bak nasıl olacak. Ortaya konulan para gişe hasılatının yüzde altmış beşidir. Sen tanınmayan bir boksörsün. Kazancı Danny ile bölüşeceksin, yüzde yirmisi sana, sekseni ona. Nasıl? Adaletli bir bölüşme değil mi? Sen ne dersin, Roberts?»

Roberts, «Evet çok adaletli,» diye uygun bulduğunu belirtti. «Anlıyorsun ya, Rivera? Senin adın çıkmamış da onun için böyle.»

Rivera, «Gişe hasılatının altmış beşi ne kadar tutuyor?» diye sordu.

Danny, «Belki beş bin, belki de sekiz bin dolar,» dedi. «Senin payına ya bin, ya da bin altı yüz dolar düşecek. Benim gibi ünlü bir boksöre yenilmek için epey paradır bu. Ne dersin?»

Rivera'nın cevabı üzerine orada bulunan herkes dondu kaldı, küçük dillerini yuttular sanki.

«Kazanan hepsini alır!» Rivera'nın cevabı buydu.

Danny'nin meneceri konuştu ilk. «Çocuğun ağzından şekerini almaya benziyor bu.»

Danny, başını salladı. Cevabı beğenmediği belliydi, kuşkulanmış gibi bir hali vardı.

«Ben uzun zamandır bu işin içindeyim,» dedi. «Aramızda bulunanlar ya da hakem hakkındaki kanılarımı söylemiyorum bazan görülen hileli maçlardan da bahsetmiyorum. Demek istediğim, bu iş benim gibi bir boksöre göre değil. Ben her şeyden önce emin olmayı severim. Sonunda kimse ne olacağını bilemez. Ya kolum kırılırsa? Sonra ne olacak?» Herkesi kısacık bir süzüp başını salladı. «Kazanayım kaybedeyim yüzde seksen benimdir. Ha, ne dersin, Meksikalı?»

Rivera başını salladı.

Danny, artık iyiden iyice öfkelenmişti.

«Seni pis Meksikalı, seni!...» diye bağırdı. «Kafanı şimdiden kırayım da gör.»

Roberts, aralarına girdi.

Rivera, asık yüzle, «Kazanan hepsini alır,» diye üsteledi.

Danny sordu :

«Niçin böyle istiyorsun?»

Aldığı cevap şu oldu :

«Seni yenebilirim de ondan.»

Danny, ceketini çıkartmaya davrandı. Ama meneceri, bunun bir gösteri olacağını biliyordu. Ceket üzerinde kaldı ve ötekiler tarafından yatıştırılmaya fazla direnmedi. Herkes onun tarafını tutuyordu. Rivera yalnızdı.

Kelly, «Bana bak, aptal herif!» dedi. «Sen bir hiçsin! Birkaç aydır yerli boksörleri yendiğini biliyoruz ama, Danny bu yerli boksörlerden değildir. Bundan sonraki maçı şampiyonluk için olacak. Ya sen, seni Los Angeles'in dışında kim tanır ki.»

Rivera, omuzlarını silkti.

«Bu maçtan sonra herkes tanıyacak.»

Danny söze karıştı:

«Bir saniye için olsa bile beni yeneceğini mi sanıyorsun?»

Rivera başını salladı.

Kelly, yalvardı:

«Haydi biraz anlayışlı ol. Bunun sana sağlayacağı reklamı düşün.»

Rivera'nın cevabı kesindi:

«Ben para istiyorum.»

Danny, «Bin yıl da geçse beni yenemezsin,» diyerek Rivera'yı buna inandırmaya uğraştı.

Rivera sordu:

«O halde niçin kabul etmiyorsun? Parayı almak bu kadar kolaysa niçin almıyorsun da bölüşmeye bakıyorsun?»

«Kabul! Kabul!» diye haykırdı Danny. «Benimle böyle oynarsın ha? Ringde seni geberteceğim, yavrum. Hazırla kâğıtları Kelly, Kazanan hepsini alacak. Spor sayfalarına yazın. İntikam maçı olacak bu. Bu çocuğa bilmediği birkaç şey göstereceğim.»

Kelly'nin sekreteri tam yazmaya başlamıştı ki, Danny tekrar atıldı. Rivera'ya dönerek, «Tartı ne olacak?» diye sordu.

«Ringe çıkmadan önce.»

«Hayır dostum, hayır. Eğer kazanan hepsini alacaksa, tartı sabah onda olacak.»

Rivera, «kazanan hepsini alırsa mı?» diye sordu.

Danny başını salladı. Bu iş de tamamdı, ringe bütün gücüyle çıkacaktı.

Rivera, «Tartı sabah onda,» dedi.

Sekreter yazmaya devam etti.

Roberts, Rivera'ya, «En azından iki buçuk kilo fazlalık demektir bu,» dedi. «Çok şey kabul ettin. Maçı şimdiden kaybetmiş oldun. Danny öküz gibi güçlü olacak. Aptallık ettin. Seni yenecek, yenecek. Bir çığ tanesi kadar bile şansın yok, arkadaş.»

Rivera'nın cevabı bir nefret bakışıydı. Bu yabancıdan bile nefret ediyordu, hem de bunu içlerinde en namusluları olarak tanımıştı.

IV

Rivera'nın ringe girişi hemen hemen hiç ilgi uyandırmamıştı. Yavaş ve dağınık birkaç alkış duyuldu yalnız. Ona kimsenin güveni yoktu. O, büyük Danny'nin ellerinde öldürülecek bir koyundu. Hem seyirciler hayal kırıklığına uğramışlardı. Danny Vard ile Billy Carthey arasında kıyasıya bir maç beklerlerken, şimdiden bu zavallı çocuğun dövüleceği belli olan, bir dövüş seyretmek zorunda kalmışlardı. Bu değişiklikten doğan duygularını Danny üzerine ikiye, üçe bir bahse girerek gösteriyorlardı. Bahse giren seyircinin parası neredeyse kalbi de oradadır.

Meksikalı, köşesinde oturmuş bekliyordu. Dakikalar çok ağır geçiyordu. Danny onu bekletiyordu. Bu eski bir hileydi. Tecrübesiz boksörlerde de başarılı olduğu görülürdü. Böyle oturup seyirciler karşısında bir başlarına kalınca korku girerdi yüreklerine. Ama bu hile bu defa hiç işe yaramadı. Roberts haklıydı. Rivera'da gerçekten sinir diye bir şey yoktu. Köşesindeki önceden yenilmişlik havası onun üzerinde hiç bir etki yaratmıyordu. Yardımcıları, yabancı, boksun onursuz, yarasız pis tortularıydılar. Hepsi de köşelerinin yenik köşe olduğuna şimdiden inanıyorlardı.

Spider Heggerty, «Dikkatli olmalısın,» diye Rivera'yı uyardı. Spider baş yardımcısıydı. «Maçı elinden geldiği kadar uzat - Kelli böyle talimat verdi. Yoksa gazeteler, bunun danışıklı dövüş olduğunu yazarlar. Kötü yayın paralar.»

Bütün bunlar cesaret kırıcıydı. Ama Rivera aldırmıyordu. Böyle, sonunda para olan bokstan nefret ederdi. Bu işe açlıktan ölmemek için girmişti. Yapısının boksa çok elverişli olması da hevesini arttıramıyordu. Nefreti daha köklüydü. Örgüte girinceye kadar para için dövüşmemişti. Nefret ettiği bir işde başarılı olduğunu gören ilk insanoğlu da değildi.

Duygularını tahlil etmedi. Bu maçı kazanması gerektiğini biliyordu. Başka bir sonuç düşünülemezdi. Onun arkasında, onu bu inanca bağlayan, bu kalabalığın hayalinde bile canlandıramayacakları derin güçler vardı. Danny Ward para için, paranın sağlayacağı rahat hayat için dövüşüyordu. Oysa Rivera'nın, gözleri fal taşı gibi açılmış, düzenbaz rakibini beklerken, kendini dövüşmeye zorlayan sebepler gözlerinin önünde alev alev yanıyordu.

Rio Blanco'nun beyaz duvarlı, su gücüyle işleyen fabrikalarını görüyordu. Aç, solgun yüzlü altı bin işçiyi, günde on sente çalışan yedi sekiz yaşlarındaki küçük çocukları görüyordu. Boyahanelerde çalışan adamları, o ayakta yürüyen cesetleri görüyordu. Babasının, boyanelere intihar hücreleri adını taktığını, ve orada bir yıl çalışmanın ölüm demek olduğunu söylediğini hatırladı. Küçük evi, annesinin ev işleri arasında vakit bularak onu okşayıp sevmesini hatırladı. İri yarı, uzun bıyıklı, geniş göğüslü, herkesten yiğit, herkesten yumuşak yürekli babasını; o kadar geniş yüreğinden taşan sevginin anneye ve köşede oynayan küçük Muchacho'ya bile yetişen babasını gördü. O günler adı Felipe Rivera değildi. Anasının babasının adı olan Fernandez'di. Ona Juan derlerdi. Sonraları polis komiserlerinin Fernandez adından nefret ettiklerini görerek değiştirmişti adını.

İri yarı, iyi yürekli Joaquin Fernandez- Rivera'nın hayallerinde ne de büyük bir yer kaplardı! O zamanlar anlamazdı ama sonra geriye bakınca anlamıştı. Babasını küçük matbaada harfleri dizerken, ya da üzeri dolu masasında sonu gelmeyen yazılarını yazarken görüyordu. Gecelerin karanlığında, evlerine, sanki kötü işler yapmışlarmış gibi suskun işçilerin gizlice girdiklerini babası ile uzun uzun ko-

nuştuklarını görüyordu. Köşede yatan küçük Muchacho her zaman uyumazdı.

Spider Haggerty'nin uzaklardan gelen sesini işitti:

«İlk başta yere yatayım deme. Dayağını ye ve paranı kazan. Talimat böyle.»

On dakika geçmişti, Rivera köşesindeydi daha. Hilesini sonuna kadar kullanmaya karar vermişe benzeyen Danny, görünürlerde yoktu.

Rivera'nın gözlerinin önünde daha başka hayaller de beliriyordu. Rio Blanco'lu işçiler, Publa'da grev yapan arkadaşlarına yardım ettiler diye yapılan lokavt. Açlık tepelerden hepsinin yediği ve hepsini hasta eden otları, kökleri toplayışları... Sonra o kâbus; şirketin depoları önündeki boş arazi, binlerce aç işçi. General Rosalio Martinez ve Porfirio Diaz'ın askerleri; işçilerin grevdeki arkadaşlarına yardım etme kararı kendi kanlarıyle yıkanırken tüfeklerin sönmek bilmeyen ölüm ateşleri... Ve o gece! Vera-Cruz'a, körfezin köpek balıklarına yem olarak götürülen ölülerin üstüste yığıldığı arabalar. Bu korkunç yığının üzerine çıkarak annesiyle babasını arayıp bulduğunu hatırlıyordu. Özellikle annesini hatırlıyordu. Vücudu öbür vücutların altında kalmış, yalnız yüzü görünen annesini. Porfirio Diaz'ın askerlerinin tüfekleri tekrar ateş açmışlar, o, yere koyarak, tuzağa düşürülmüş bir sansar gibi oradan uzaklaşmıştı.

Kulaklarına deniz dalgaları gibi heybetli bir uğultu geldi. Ve arkasından bir yardımcı sürüsüyle gelen Danny Ward'u gördü. Salon, yeneceği şimdiden bilinen ünlü kahramanı alkışlıyordu. Herkes onu istiyor, herkes onun tarafını tutuyordu. Hatta, Danny iplerin arasından fiyakalı bir tavırla geçerek ringe girdiği zaman Rivera'nın kendi yardımcıları bile neşeliye yakın bir tavır takındılar. Danny'nin yüzünü engin bir gülümseme dalgası kaplamıştı. Danny güldüğü zaman yüzünün her çizgisi, hatta gözlerinin içi bile gülerdi. Böyle güler yüzlü boksör bir taneydi. Yüzü, iyi duyguları, arkadaşlığı, olgunluğu açıklar gibiydi. Herkesi tanıyordu. Espriler yapıyor, gülüyor, iplerin arasından arkadaşlarıyle selamlaşıyordu. Daha uzakta olanlar, hayranlıklarından kendilerini tutamıyor, «Danny, ah Danny!» diye bağırıyorlardı. Bu sevgi gösterisi tam beş dakika sürdü.

Rivera'ya ilgi gösteren yoktu. Seyircilere kalırsa, o, mevcut bile değildi, Spider Heggerty'nin kaba yüzü Rivera'nınkine yaklaştı:

«Korkmak yok. Hem de talimatı unutma. Dayanmaya mecbursun, öyle çabucak yenilmek yok. Yoksa bak, soyunma odasında seni dövmek için emir aldık. Anladın mı?»

Seyirciler alkışa başladılar. Danny, ona doğru geliyordu. Danny eğildi, Rivera'nın sağ elini iki eli arasına alarak samimiyetle sıktı. Gülümsemeyle çevrelenmiş yüzü Rivera'nınkine yakındı. Seyirciler, Danny'nin bu sportmenliğe yakışan davranışını çılgınca alkışladılar. Rakibini bir kardeş samimiyetiyle selamlıyordu. Danny'nin dudakları oynadı, seyirciler o işitmedikleri kelimeleri iyi şans temennisi sanarak yeniden ve cılgınca alkışladılar. Hafifçe söylenen bu kelimeleri sadece Rivera işitmişti.

Danny, neşeli bir gülümsemeyle aralanmış dudakları arasından, «Seni küçük Meksikalı köpek, seni!» diye fısıldıyordu. «Canına okuyacağım senin!»

Rivera kımıldamadı. Yerinden kalkmadı. Sadece gözleriyle nefretini belli ediyordu.

İpler arasından başını uzatmaya uğraşan bir adam, «Köpek herif, ayağa kalk!» diye bağırdı.

Seyirciler, bu sportmenliğe aykırı hareketine karşı onu yuhalamaya başladılar. Ama o kımıldamadan oturuyordu.

Danny köşesine giderken gene çılgınca bir alkış koptu.

Danny soyunduğu zaman etraftan hayranlık sesleri yükseldi. Vücudu çok gösterişliydi. Teni bir kadın teni kadar beyaz ve düzgündü. Fotoğrafları hep spor dergilerinde yer alırdı.

Spider Haggerty, Rivera'nın üstündekini çıkarınca seyircilerden bir hayal kırılışı sedası yükseldi. Teninin esmerliğinden vücudu da zayıf görünüyordu. Adaleliydi ama bunlar rakibininki kadar büyük bir etki yaratmadılar. Seyircilerin gözünden kaçan geniş göğsüydü asıl. Ne etinin sertliğinin, ne de bütün vücuduna yayılarak onu mükemmel bir hale sokan ince sinir sisteminin farkındaydılar. Seyircilerin görebildikleri bir çocuk vücuduna sahip on sekiz yaşlarında bir gençti. Danny'ye gelince iş değişiyordu. Danny, yirmi dört yaşında erkek yapılı bir adamdı. Ringin ortasında hakemin son talimatını dinlerken bu zıtlık daha çok belli oluyordu.

Rivera, Roberts'in tam gazetecilerin arkasında oturduğunu gördü. Her zamankinden fazla sarhoştu ve konuşması da o oranda ağırlaşmıştı.

«Aldırma Rivera,» diyordu. «Seni öldüremez, bunu unutma. İlk başta şiddetle saldıracak ama, şaşırma; sen savunmaya çekil, vakit geçirmeye çalış. Sana fazla bir zarar veremez. Kendini antrenmanlarda farzet.»

Rivera, işittiğine dair bir belirti göstermedi.

Roberts, yanındaki adama, «Sessiz şeytan,» diye fısıldadı. «Her zaman böyledir.»

Ama Rivera her zamanki o nefret ettiğini açıklayan bakışlarını unutmuştu. Şimdi sayısız tüfek hayalleri gözlerini kamaştırıyordu. Salonda görebildiği her yüz sanki bir tüfekti. Kurak Meksika sınırını, ve sadece tüfekleri bekleyen hırpani devrimcileri görüyordu.

Köşesinde bekledi. Yardımcıları iskemleyi alarak iplerin arasından dışarı çıktılar. Danny karşısındaydı. Gong vurdu. Maç başladı. Seyirciler sevinçle haykırdılar. Bu kadar inandırıcı bir biçimde başlayan maç görmemişlerdi. Gazeteler yalan yazmamışlardı demek, Bu, gerçekten bir intikam maçıydı. Danny'nin aranın dörtte üçünü bir hamlede aşarak amansızca saldırması Meksikalıyı ezme arzusunu hemen belli ediyordu. Vurduğu yumruklar bir değil, on değil, sayısızdı. Bir yumruk makinesi, yumruk kasırgasıydı. Rivera bayağı görünmez olmuştu. İşinin ustası birinin her durumda her açıdan indirdiği yumruk çığlarının altında kalmıştı. Ağırlık altında eziliyor; iplere çarpıyor, hakem ortaya getirince gene iplere itiliyordu.

Döğüş, kuralları dışında devam ediyordu. Boks değildi bu, cinayetti, kıyımdı. Danny, arenada vahşet

gösterisindeymiş gibi elinden gelen tüm gaddarlığıyla saldırıyordu. Seyircilerin heyecan ve taraf tutmaları öyle bir kerteyi bulmuştu ki daha ayakta olan Meksikalıyı hiç görmüyorlardı. Rivera'yı unutmuşlardı. Danny saldırdıkça Rivera ufalıyor, kayboluyordu. Bu iki üç dakika böyle devam etti. Birden, ayrıldıkları zaman, Meksikalıyı gördüler. Dudağı patlamıştı, burnu kanıyordu. Sırtının iplere çarptığı yerlerinden kanlar sızıyordu. Ama göğsünün soluk soluğa kalkıp inmediğini, gözlerinin her zamanki gibi soğuk bir biçimde parladığını farkedemediler. Antrenman ringlerinde ihtiraslı şampiyonların bu vahşice saldırışlarına az mı karşı koymuştu. Onun üzerinde az mı öldürücü vuruş atakları denenmişti. Seferi yarım dolardan, haftada on beş dolara kadar bunlara dayanmasını öğrenmişti. O, zor bir okulda zor bir öğrenim yapmıştı.

O anda şaşırtıcı bir şey oldu. Dönen, göz karartan karışıklık birdenbire durdu. Rivera ayakta yalnızdı. Danny, heybetli Danny sırtüstü yerde yatıyordu. Aklı başına geldikçe vücudu titriyordu. Sendelememiş, yığılmamış, ağır ağır düşmemişti. Rivera'nın sağ kroşesi onu ölüm kesinliğiyle olduğu yere sermişti. Hakem, eliyle Rivera'yı itip, düşmüş kahramanın üzerine eğilerek saniyeleri saymaya başladı. Seyirciler böyle güçlü yumrukları, boksörünü tutsa da, tutmasa da alkışlamak alışkanlığındadırlar. Oysa şimdi kimseden ses bile çıkmadı. Bu hiç beklenmedik bir şeydi. Gergin bir sessizlik içinde saniyeleri dinlediler. Sessizliği Roberts'in bağırışı bozdu :

«Ben size onun iki eliyle döğüştüğünü söylemedim mi?»

Beşinci saniye sonunda Danny yüzüstü dönmüştü, yedincide dizi üzerinde doğrulmuştu, dokuzdan sonra ve ondan önce kalkmaya hazırdı. Eğer on sayıldığı zaman dizi daha yerdeyse yenilmiş sayılacaktı. Dizini yerden kaldırdığı anda ise ayakta sayılırdı ve o anda da Rivera'nın onu tekrar düşürmek için çalışmaya hakkı vardı. Dizini kaldırdığı saniye vuracaktı. Bunun için etrafında dönüyordu. Ama hakem de atağı güçleştirmek için onunla birlikte dönüyordu; ve Rivera onun sayıları çok ağır saydığını gözünden kaçırmamıştı. Bütün yabancılar karşısındaydı. Hakem de karşısındaydı.

Dokuzda, hakem, Rivera'yı geri itti. Haksızdı. Ama bu sayede, Danny, dudaklarında gülümsemesiyle korkmadan kalkabildi. Kollarıyla midesini ve başını koruyarak Rivera'ya sarıldı bayağı. Oyunun kurallarına göre hakemin onları ayırması gerekirdi, ama o bunu yapmadı; ve Danny, bir tekne dibine yapışmış midye gibi Rivera'ya sarılarak zaman kazandı, yavaş yavaş kendine geldi. Eğer sonuna kadar dayanabilirse köşesinde tam bir dakika dinlenebilecekti. Ve durumun bütün umutsuzluğa, sıkıntısına rağmen gülümsemesini kaybetmeyerek dayandı.

Birisi hayranlıkla bağırdı :

«Sönmeyecek tebessüm!»

Seyirciler bununla avunarak güldüler.

Danny, köşesine gidince yardımcılarına sızlandı :

«Allahın belası bir yumruğu var!»

İkinci ve üçüncü rauntlar tatsız geçti. Danny, ilerliyor, geriliyor, tutunuyor, savunuyor, o ilk ravunttaki yumruğun etkisinden kurtulmaya çalışıyordu. Sarsılmış olduğu halde iyi formda bulunması gücünü toplamasına yardım etmişti. Ama artık o vahşi taktiğini kullanamıyordu. Meksikalının ne olduğunu anlamıştı. Bu sefer bütün boks bilgisini ortaya döktü. Bütün oyunlarda ustaydı, önemli bir yumruk indiremiyorsa da karşısındakini teknik bir biçimde eziyor, yoruyordu. Rivera'nın bir yumruğuna karşılık o üç tane atıyordu; ama bunlar etkisiz vuruşlardı. Öldürücülüğü yaratan şiddetleri değil, sayılarıydı. İki yumruğunu da aynı güç ve ustalıkla kullanan bu acemiye saygı gösteriyordu.

Rivera, kendini savunurken sol kroşesini kullanmaya başladı. Saldırışlardan korunmaya çalışırken bu yumruğu arka arkaya Danny'nin ağzını ve burnunu buluyordu. Ama Danny, çeşitli stillerde dövüşebilirdi. Zaten şampiyonluğa aday gösterilmesi de bu yüzdendi. Döğüş sırasında stilden stile geçebilirdi. Şimdi, için için dövüşüyordu. Bu stilde çok başarılıydı; böylece Rivera'nın sol yumruklarından da kurtulmuş oluyordu. Bir aparküt vurup Meksikalıyı yere düşürünce seyirciler çılgına döndüler. Rivera, bir dizini yere dayayıp saniyelerin sayılmasını bekledi. hakemin çok hızlı saydığı gözünden kaçmıyordu.

Danny, yedinci rauntta açığını yakalar yakalamaz bir aparküt daha vurdu. Rivera'yı yalnız sendeletmeyi başarmıştı, bir an sonra onun savunmasız kalışından yararlanarak başka bir vuruşla iplerin arasından dışarı yuvarladı. Rivera, aşağıdaki gazetecilerin başlarına düştü, onlarda onun ringın kenarına çıkmasına yardım ettiler. Hakem saniyeleri sayarken Rivera, ringin kenarında ama iplerin dışında bir dizini yerde tutarak dinleniyordu. Ringe girmek için iplerin arasından eğilerek geçmesi gerekiyordu. Danny'nin orada dikilip beklediği de bu durumdu, eğilmiş olarak geçerken yapıştıracaktı yumruğu. Hakem ne karışıyor, ne de Danny'ye geri çekilmesini söylüyordu.

Seyirciler kendilerinden geçmişlerdi.

«Öldür onu Danny- Öldür onu Danny!» diye bağırıyorlardı.

Danny elinden geleni yaptı, ama Rivera, dokuzuncu yerine sekizinci saniyede ansızın fırlayarak iplerin arasından ringe çıktı. Danny ile vücut vücuda geldiler. Ama şimdi hakem harekete geçmiş, Danny'ye taraf tutan bir hakemin yapabileceği bütün kolaylıkları göstererek, Riveya'yı geri çekiyordu. Oysa Danny, güç durumda kalıp da Rivera'ya sarıldığı zaman onu ayırmıyordu.

Rivera, gene de raundun sonuna kadar dayandı ve beynindeki bulut kalktı. Bunlar hep birbirine bağlı şeylerdi. Hepsi de nefret edilen yabancılardı, ve hepsi haksızlık ederlerdi. Bu sıkışık durumunda bile olayların kötü izleri zihninde canlı canlıydı: çölün ortasından geçen demiryolu, Meksikalı ve Amerikalı polisler, kiralanmış katiller, tutukevleri ve hapisaneler, perperişan halk, Rio Blanco, Grevden sonraki hayatının hatırlaması bile ürperten ânlardı. Sonra, onurlu ve büyük ihtilalin umutları canlandı içinde. Silâhlar işte önündeydiler. Her nefret ettiği surat önünde bir silâhtı. O, silâhlar için

dövüşüyordu. Silâhlar ve devrim. Bu dövüş bütün Meksika içindi.

Seyirciler, Riveya'ya bozulmaya başlamışlardı. Niçin boynunu kırıp dayağını yemekten kaçıyordu? Elbet yenilecekti! Niçin bu kadar inatçılık ediyordu. Seyircilerin pek azı ise Rivera'dan yanaydı. Bunlar şansa inanan birtakım kumarbazlardı. Danny'nin karşısında yenileceğini bildikleri halde Rivera'nın üzerine dörde on bahse girmişlerdi. Rivera'nın kaçıncı ravundda nakavt olacağını tahmin edip para yatıranlar da olmuştu. Ringe yakın koltuklarda büyük paralar dönmüştü. Kumarbazlar, kazanacaklarından emin olarak koltuklarına yaslanmışlar ve gözde Danny'yi coşturanlara katılmışlardı. Rivera'da yenilecek göz yoktu, Sekizinci ravuntta Danny aparkütünü tekrarlamaya boş yere çalıştı. Rivera dokuzuncu ravuntta seyircileri gene şaşırttı. Vücut vücuda dövüşürlerken ansızın kendini geri alıp vücutlarının arasındaki o daracık boşlukta yumruğunu yukarı kaldırdı. Danny yere düştü ve saniyelerin sayılmasını bekledi. Seyirciler şaşkın bakakalmışlardı. Danny kendi oyunuyla yeniliyordu. O ünlü sağ aparkütü şimdi kendisine karşı kullanılmıştı. Rivera, dokuz sayılıp da Danny yerden kalkarken nizami bir hamle yaptı. Ama hakem önüne geçmiş onu engellemişti. Oysa durum ters olunca, yani yerdeki Rivera'ysa hiç de Danny'nin yolu üzerinde durmuyordu.

Rivera, onuncu ravuntta sağ aparkütünü iki kere daha kullandı. Danny'yi iki kere daha yere düşürdü. Danny, deliye dönmüştü. Ama gülümsemesi yüzünden silinmedi, o ilk başlardaki ezici hamlelerini gene çıkarabilirdi. Gelgelelim bu kasırga gibi yumruklar ne kadar şiddetle inerse insin Rivera'ya bir şey yapamıyordu. Oysa Rivera, bu karışıklık arasında onu üç kere yere düşürmüştü. Danny, artık kendine kolay kolay gelemiyordu. On birinci ravuntta Danny'nin durumu gerçekten zorlaşmıştı. Danny, o ândan on dördüncü ravunta kadar mesleğinin bütün inceliklerini gösterdiği bir maç yaptı. İleri geri gidiyor, savunmaya çekiliyor, kaçak dövüşerek kuvvet toplamaya çalışıyordu. Bir yandan da usta boksör kurnazlığıyla favullü vuruş fırsatlarını kaçırmıyordu. Bildiği her hileyi kullandı, sanki istemeyerek olmuş gibi Rivera'ya sarılıyor, nefes almasını güçleştirmek için eldiveniyle ağzını tıkıyordu. Bir yandan da Rivera'nın kulağına yakası açılmadık küfürler yağdırıyordu. Hakemden seyircilere kadar herkes Danny'yi tutuyordu. Herkes onun kazanması için çalışıyordu. Danny'nin tasarladığını biliyorlardı. Bütün gücünü tek bir yumruğa saklıyordu. Açık dövüşüyor, geri çekiliyor, hile yapıyor, ve hep Rivera'nın savunmasız kalacağı bir ânı kolluyordu. Bütün gücüyle bir yumruk vuracak ve maçı bitirecekti.

Ravuntlar arasında yardımcıları Rivera'ya hemen hemen hiç yardım etmiyorlardı. Önünde salladıkları havluların bir fayda sağladığı yoktu. Spider Haggerty, ona övüt veriyordu, ama Rivera, bunların yanlış şeyler olduğunu biliyordu. Herkes karşısındaydı. On dördüncü ravuntta Danny'yi tekrar düşürdü; hakem saniyeleri sayarken geri çekilip bekledi. Öteki köşedeki kuşkulu fısıltıların farkındaydı. Michael Kelly'nin Roberts'e giderek kulağına bir şeyler söylediğini gördü. Rivera çöl çocuğuydu, duyma yetisi bir kedininki kadar gelişmişti, söylenenlerden bazı kelimeleri işitti. Daha fazla işitmek istiyordu, Danny kalktığı zaman dövüşü iplere doğru çekti.

Michael, «Yanına git,» diyordu.

Roberts, peki der gibi başını sallamıştı.

«Danny'nin kazanması şart. Üstünde dünya kadar param yatıyor. Eğer bu iş on beşinci ravuntta bitmezse hapı yuttuk. Çocuk senin sözünü dinler. Yanına git, bir şeyler söyle.»

Rivera artık bundan sonra daha kesindi. Yenilmesi için kurulan tuzaklar karşısında bu kesinlik şarttı. Danny'yi bir kere daha düşürmüş, ayağa kalkmasını bekliyordu. Roberts'in, antrenmanlarda olduğu gibi hakim bir sesle, «Danny artık kalkamaz, haydi köşene git!»! demesi üzerine, ona nefretle baktı. Ve bekledi Danny'nin kalkmasını.

Ravunt arasında yanına Kelly geldi. Alçak bir sesle, «Allah belanı versin, yenil artık!» dedi. «Yenilmelisin Rivera! Sözümü dinlersen seni zengin ederim. Bir dahaki maçta Danny'yi yenmene izin veririm. Ama şimdi yenilmelisin.»

Rivera, söylediklerini işittiğini belirtti bakışlarıyla, ama kabul edip etmediğine dair bir işaret yapmadı.

Kelly, öfkeli, «Niçin cevap vermiyorsun?» diye sordu.

«Nasıl olsa yenileceksin,» diye Spider Haggerty söze karıştı. «Hakem seni zorla yendirecek. Kelly'yi dinlersen iyi edersin.»

«Çocuk, yenil,» diye yalvardı Kelly. «Senin şampiyon olmana yardım ederim.»

Rivera cevap vermedi.

«İnan bana, ederim.»

Rivera, gong çalınca yakın bir tehlike sezdi. Ne olduğunu kavrayamadı ama, sezgisi öyle kuvvetliydi ki. Bu henüz kavrayamadığı tehlikeyi çok yakınında duyuyordu. Danny'nin ilk başlardaki kendine güveni geri gelmişe benziyordu. İlerlerkenki sakınmasızlığı, Danny'yi huylandırdı. Bir oyun yapılmak üzereydi. Danny saldırdı, ama Rivera karşıladı, kenara kaçtı. Ötekinin istediği vücut vücuda bir durumdu. Bu, yapacağı oyun için gerekli olmalıydı. Rivera gerileyerek etrafta dönmeye başladı, ama nasıl olsa vücut vücuda geleceklerini ve bu oyunun yapılacağını biliyordu. Danny'nin ilk saldırısıyla bu duruma girecekmiş gibi bir tavır gösterdi. Ama tam vücutları birbirine değerken bir sıçrayışta geri çekildi. Ve tam o saniye, Danny'nin köşesinden, «Favul!» sesleri yükseldi. Hakem, karar veremedi. Dudaklarında bekleyen önceden tasarlanmış kararı söyleyemedi, çünkü balkondan bir çocuk sesi yükselmişti: «Acemi hilesi!»

Danny, Rivera'ya açık açık küfür etmeye başladı. Rivera, artık onun vücuduna vurmamaya karar vermişti. Böylece kazanma şansını yarı yarıya azaltıyordu ama, biliyordu ki, eğer kazanacaksa bu dıştan vuracağı yumruklarla olacaktı. En küçük bir fırsatta hareketlerine favul denecekti. Danny artık korunmayı bırakmıştı. Bundan sonra tam iki ravunt üstüne gelmek isteyen Rivera'nın peşinde koştu. Rivera yumruk üstüne yumruk yedi, tehlikeli duruma

düşmemek için bütün vuruşlara dayanıyordu. Bu son durum Danny'nin seyircilerini çılgına döndürdü, yerlerinde oturamıyor, ayağa fırlıyorlardı. Bir şey anlamıyorlardı. Bütün gördükleri gözde boksörlerinin maçı kazanmakta olduğuydu.

Rivera'ya, nefretle, «Niçin kaçıyorsun?» diye bağırıyorlardı. «Korkak herif! Korkak herif! Açılsana köpek! Öldür onu Danny, öldür onu!»

Salonda bir tek sakin insan varsa o da Rivera'nın kendisiydi, ne yaptığını biliyordu çünkü. Yoksa Rivera, orada bulunanların hepsinden daha ateşli bir yaratılıştaydı. Ama onun coşkuları böyle körü körüne olamazdı. O, böyle sürüyle insanın ortak ihtiraslarının daha büyük patlamalarını görmüştü.

Danny, on yedinci ravuntta çıkan bir fırsatı kaçırmadı. Rivera yediği yumrukla sersemleyerek sendeledi. Geri doğru düşerken kolları yanına sarktı. Danny beklediği fırsatın bu olduğunu sandı. Rivera'nın sonu artık insafına kalmıştı. Oysa Rivera, onu böylece kandırıp savunmasız bir duruma sokunca ağzına şiddetli bir yumruk indirdi. Bu sefer Danny düştü. Kalktığı zaman çenesinin sağ tarafına müthiş bir tane daha yedi. Rivera bunu üç kere tekrarladı. Bu yumruklara favul denemezdi.

Kelly, «Ah, Bill! Bill!» diye hakeme yalvardı.

Hakem üzüntülü bir sesle, «Yapamıyorum, fırsat vermiyor,» dedi.

Danny ayağa kalkmaya çalışıyordu. Menejeri havluyu ringe atmaya yanaşmadığı halde. Kelly ile kenarda oturanlar maçı durdurması için polise bağırmaya başladılar. Rivera, şişman polis komiserinin iplerin arasından içeri girmeye çalıştığını gördü, bunun ne demek olduğunu anlamamıştı. Yabancıların bu oyununda o kadar haksızlık yolları vardı ki, bu da onlardan bir tanesi olmalıydı. Danny, sallanarak önünde ayakta duruyordu. Hakemle komiser tam yaklaştıkları sırada Rivera son vuruşunu yaptı. Maçı durdurmaya gerek kalmadı. Danny bir daha kalkamamıştı.

Rivera boğuk bir sesle hakeme bağırdı:

«Say!»

Sayma bitince yardımcıları Danny'yi köşesine çektiler.

Rivera yüksek sesle sordu:

«Kim kazandı?»

Ses yoktu.

Rivera, «Kim kazandı?» diye ısrar etti.

Hakem istemeyerek onun elini kaldırdı ve havada tuttu:

Rivera'yı tebrik eden yoktu. Kendi başına, yardımcılarının şimdi hazırlamadıkları iskemlesine yürüdü. Sırtını iplere dayayarak onlara ve etrafındaki on bin yabancıya nefretle baktı. Dizleri titriyor, yorgunluktan hıçkırıyordu. İçi bulanırken nefret ettiği suratlar gözlerinin önünde sallanıyordu. Sonra onların silâhlar olduklarını hatırladı. Silâhlar onundu. Devrim devam edebilirdi.

YENİ ADIMLAR : Şubat 1974

TÖB — DER YÖNETİM KURULU TOPLANDI.

(Baştarafı sayfa 1'de).

6 — Toplantıyı yönetecek bir başkan ile iki yazmanı toplantının yapıldığı şube yönetim kurulu görevlendirecektir.

7 — Toplantıda yapılacak konuşmaların ve sunulacak bildirilerin konusunu:

a) Hayat pahalılığının; öğretmenler, memurlar ve tüm emeği ile geçinenler üzerindeki etkileri,

b) Özlük ve meslek sorunlarımız,

c) Demokratik sorunlarımız, (Grevli, toplu sözleşmeli sendikaya, yöneticilerin öğretmenler tarafından seçimine ağırlık verilecek)

ç) Emperyalizmin ve uzantılarının ülkemizde tezgâhladığı oyunlar ve faşizan baskılar, bunlara karşı demokratik güç birliği,

Teşkil edecektir.

8 — Bu konular üzerinde bildiri hazırlayıp sunmak için önceden iki ya da üç arkadaşı görevlendirin, hazırlanan bildirileri sunulmadan önce inceleyin.

9 — Haklarımızın alınması için ilerire yapılabilecek daha etkin girişimlere öğretmenlerimizi hazırlayın ve bunun eğitimini yapın.

10 — Hazırlıklarınızı en geç 10 Şubat akşamına bitirin, sonucu telgrafla genel merkeze bildirin.

11 — İstanbul ve İzmir'de yapılacak sessiz yürüyüşlere tüm Ege ve Marmara bölgesi olarak katılın.

12 — Toplantı sonucunu katılan şubelerin yöneticileri ile birlikte değerlendirerek bir rapor halinde en kısa zamanda Genel Merkeze bildirin. Bu raporlarda; toplantının süresi toplantıya katılan öğretmen, memur, işçi, köylü ve diğer yurttaşların sayısı, toplantı süresince olay olup olmadığı, toplantıya katılan demokratik kuruluşlar v.b. bilgiler bulunmalıdır. Ayrıca, toplantının yararlılığı, öğretmenler, demokratik kuruluşlar ve çevre halkı üzerindeki etkinliği bu raporda şube yöneticilerinin değerlendirmesi olarak bulunmalıdır.

BAŞARI EKONOMİK - DEMOKRATİK HAKLARIN KAZANILMASI MÜCADELESİNDE YERİNİ ALAN TÜM ÖĞRETMENLERİMİZİN OLACAKTIR.

BAŞARI FAŞİZAN BASKILARA VE PAHALILIĞA KARŞI MÜCADELE VEREN DEMOKRATİK KURULUŞLARIN VE HALKIMIZIN OLACAKTIR.

TÖB-DER

TÜRKİYE ÖĞRETMENLERİNİN DEMOKRATİK MÜCADELE ÖRGÜTÜ TÖB-DER'in 15 günlük yayın organıdır.

yıllık abonesi 20 tl.

gazi mustafa kemal bulv.14/1 ankara

SİYASAL PARTİLER VE TÖB-DER

(Baştarafı sayfa 1'de)

rı öğrenip öğretmemiz çözüm yolları önermemiz ülke koşullarının ve yapımızın bir gereğidir. Tarihin ve ülke koşullarının kendisine yüklemiş olduğu sorumluluğun bilincine varmış öğretmenlerin örgütü olan TÖB-DER'in yeri, kuşkusuz ki sömürülen sınıf ve tabakaların yanıdır. Çünkü emperyalizmin ve yerli ortaklarının tahakküm, baskı ve sömürüsünden öğretmenlerimiz de zarar görmektedir.

Çoğunlukla yoksul köylü ve işçi çocuğu olan öğretmenler demokrasi cephesinde işçilerle ve köylülerle birlikte saf tutmak zorundadırlar. Bu gerçekler ve ülkemizin içinde bulunduğu somut koşullar eğitmek-öğretmek sorumluluğunu yükümlenen öğretmenlere halkımızın her bakımdan bilinçlendirilmesi, ona yaşamında sınıfsal çıkarlarına uygun sosyal bir tavır kazandırmaya yardımcı olması görevini de yüklemektedir. Şu bilinen bir gerçek ki halka bilinç götürme sorumluluğu öncelikle siyasal partilerin sonra da aydınlarındır. Tarih boyunca ileriye doğru mücadelesinde halkların dinamosu motoru devrimci partiler, aydınlar ve demokratik örgütler olmuştur.

Burada önemle belirtelim ki bu tarihsel görev yerine getirilirken öğretmenlerin demokratik meslek örgütleri kendilerini hiçbir zaman parti yerine koymayacaktır. Çünkü devrimci hareketin yakın ve uzak hedeflerine varacak uğraşı biçimlerini saptamak demokratik meslek örgütlerinin görevi değildir.

Ayrıca şunun üzerinde durmada önemle yarar görüyoruz. TÖB-DER bu görevlerini yerine getirirken örgütsel bağımsızlığını ve bütünlüğünü titizlikle korur. Hiçbir siyasî örgütle organik bağ kurma yoluna gitmez. Elbette ki bugünkü koşullarda «partiler üstü» bir politikanın belirtisi sayılamaz. TÖB-DER olarak tavrımız açıktır. Bu tavır emekçi sınıf ve tabakaların bağımsızlık ve gerçek demokrasi mücadeleleri yanında yer alan bir tavırdır.

Aramızda dünya ve yurt sorunlarını yorumlamada çözüm yolları önermede görüş ayrılıkları olabilir. Asıl yanlış olan demokratik meslek örgütü olma niteliğimizi unutarak aramızdaki görüş ayrılıklarından herhangi birini örgüt yönetiminde egemen kılmaya çalışmaktır.

İlerici ve devrimci öğretmenlerin örgütü olan TÖB-DER emekçi sınıfların gerçek demokrasi mücadelesi yanında saf tuttuğu, her türlü tahakküm, baskı ve sömürüye karşı olduğu, öğretmenlerin demokratik haklarını ve demokratik eğitimi savunduğu için demokratik, öğretmenlik mesleğini içermesi bakımından da bir meslek örgütüdür. TÖB-DER üyelerinin demokratik ve ekonomik sorunları için mücadele ederken ülkemizin demokratik kuruluşları ile de yasal bir dayanışma içinde olmak zorundadır.

Biz öğretmenlerin ve örgütümüz TÖB-DER'in Türkiye içindeki yerini demokratik kuruluşlarla siyasal partiler karşısındaki tavrını böyle değerlendiriyoruz. Çalışmaların bu değerlendirilme ışığı altında sürdürülmesinde yarar görüyoruz.

TÖB-DER YÖNETİM KURULU

Haklar örgütle alınır. Öğretmen arkadaş, demokratik, ekonomik haklarımızı alabilmek için en güçlü ve öğretmenlerin tek temsilcisi TÖB—DER'in çatısı altında birleşelim.

Ezilen, sömürülen sınıf ve tabakaları, ülkemizdeki tüm ilerici unsurları, ızdırap çeken, baskı gören halkımızı, tüm demokratik kuruluşları, TÖB — DER'in demokratik mücadelesini desteklemeye çağırıyoruz.

Öğretmen Arkadaş!

GREVLİ TOPLU SÖZLEŞMELİ SENDİKAL HAKLARIMIZIN ALINABİLMESİ İÇİN TÖB—DER'DE BÜTÜNLEŞ VE DEMOKRATİK MÜCADELEYE HAZIR OL.

YÜRÜTME KURULU

Mamur - Müreffeh Türkiye'den Manzaralar

Bugün Abuzitin süslü Memedi,
Gördüydüm elinde ağ ekmek yedi,
Bir ısırık istediydim vermedi,
Versin diye haber salsan olma mı?

Okula komadı bizi kel ağa,
Odunu yokmuş iletti dağa,
Taş bastı, basamıyom toprağa'
Ayağıma pabuç alsan olma mı?

İHSANİ

T Ö B — D E R

Sahibi : Ali Bozkurt
Yazı İşleri Md. : Binali Seferoğlu
Adres : G. Mustafa Kemal Bulvarı 14/1 - 12 ANKARA
Tel : 25 14 52 - 17 49 27
Abone : Yıllık 20 TL. 6 Aylık 10 TL.
Fiyatı : 1 TL.
Dış Ülkeler : Yıllık 50 TL.

ŞARK MATBAASI ANKARA — 1975

Sayın : ....

....

....

....